

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

28 juni 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN, INTERNATIONALE SAMENWERKING EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het aanleren en gebruiken van vreemde talen om de Vlaamse ondernemingskansen in het buitenland te vergroten

Vraag om uitleg van de heer Luc Van den Brande tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de positie van Vlaanderen ten aanzien van de ‘groep van vier motoren van Europa’

Vraag om uitleg van de heer Johan Deckmyn tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het aantrekken van buitenlandse handelsmissies

Interpellatie van de heer Jan Roegiers tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de terugtrekking van Amerikaanse kernwapens uit Europa en de eventuele rol terzake van Vlaanderen

Met redenen omklede motie

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de goedkeuring van het voorstel van resolutie Cliveti in de commissie Sociale Zaken van de Raad van Europa, de inspanningen die terzake werden gedaan door de Vlaamse Regering en de besluiten die eruit worden getrokken

Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaecker tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de ontwerp-resolutie van rapporteur Cliveti

Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de Vlaamse bijdrage aan het Museum van Europa

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over cultuurtoerisme voor jongeren

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de schrijnende situatie van het Recreatiedomein Polderwind te Zuinkerke en de visie van Toerisme Vlaanderen als eigenaar van het recreatiedomein

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het afsluiten van de gemeentelijke convenants voor ontwikkelings-samenwerking

Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking en Toerisme

Dinsdag 28 juni 2005

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.17 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het aanleren en gebruiken van vreemde talen om de Vlaamse ondernemingskansen in het buitenland te vergroten

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Gatz tot mevrouw Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het aanleren en gebruiken van vreemde talen om de Vlaamse ondernemingskansen in het buitenland te vergroten.

De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik heb een beetje het gevoel dat ik u misschien een domme vraag zal stellen, waarmee ik bedoel dat ik een algemene problematiek aankaart die misschien nog niet voldoende uitgekristalliseerd is. Deze problematiek is echter niet onbelangrijk.

In het zog van de buitenlandse missie naar China van enkele weken geleden opperden een aantal professoren dat het tijd wordt dat meer afgestudeerden bij ons Chinees leren. Ik trap een open deur in met de stelling dat een taal steeds een sleutel op veel deuren is. Deze sleutels hebben we nodig, ook om de Vlaamse ondernemingskansen in het buitenland te vergroten. Daarom moeten we

eens goed nadenken over alle mogelijke initiatieven die de Vlaamse Regering zou kunnen nemen om deze ondernemingskansen te vergroten.

In het geval van China is dat geen gemakkelijke opgave. We weten allemaal dat het aanleren van de Chinese taal een zware opgave is. We kunnen dus onmogelijk verwachten dat elke Vlaamse ondernemer deze taal zomaar onder de knie krijgt. Misschien is het daarom een goed idee om vooral de studenten sinologie – en uiteraard ook de afgestudeerden – te verbinden met de bedrijfswereld die in China zaken wenst te doen. Misschien kan de Vlaamse Regering ook delen in de kosten die een ondernemer zou moeten maken om dergelijke taalexpert op zijn reis naar China mee te nemen. Misschien is dit idee op zich niet productief, maar u begrijpt wel waar ik heen wil. In die optiek zouden de studenten sinologie tijdens hun studie ook reeds moeten worden geïnformeerd over de economische dynamiek en mogelijkheden in China, zodat er niet alleen letterkundigen afstuderen aan onze universiteiten, maar er ook economisch iets kan gebeuren met de afgestudeerden. Misschien gebeurt dat nu al wel.

Om de zin voor het ondernemen in het buitenland dan weer wat aan te wakkeren, zou de Vlaamse Regering ook de opdracht kunnen geven een soort reispakket uit te werken. Studenten of kleine ondernemers zouden via dat pakket het land en zijn gewoonten kunnen leren kennen. Ter plaatse kunnen ze in contact worden gebracht met ervaren ondernemers en leren hoe je de zaken er het best aanpakt. De eerste stap is vaak de belangrijkste, en zo'n introductieverblijf kan daarbij helpen.

Tegenwoordig wordt alles op China gericht, en niet zonder reden: behalve met de Europese thuismarkt en de Noord-Amerikaanse markt hebben

Gatz

we met deze regio de meeste economische kruisverbanden. Er zijn echter nog andere regio's met heel wat ondernemingsmogelijkheden. Ook India en Zuid-Amerika bieden heel wat perspectieven, en eenzelfde denkoefening zou voor deze landen kunnen worden gemaakt.

De net aangehaalde ideeën zijn uiteraard nog geen uitgewerkte voorstellen, maar het lijkt me wel de moeite hier verder over na te denken.

Ik had vorige week de eer en het genoegen een gelijkaardige vraag te stellen aan de minister van Onderwijs. Ik stel ze hier nu aan u, wel wetend dat het aanleren van Chinees hoofdzakelijk tot de bevoegdheid van Onderwijs behoort. Als minister van Economie kunt u hier echter verder mee over nadenken en zo snel mogelijk met concrete voorstellen komen. Deelt u mijn mening? Welke initiatieven hebt u in dit verband al genomen, en welke kunnen en zullen er in de toekomst worden genomen?

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de verschillende missies naar China tijdens de afgelopen maanden tonen alleszins aan dat de economische toekomst voor een groot deel in China zou kunnen liggen. Sommigen voorspellen zelfs dat tegen het midden van de 21e eeuw Chinees de voertaal zal worden van de internationale bedrijfswereld.

Daartegenover staat dat de Chinezen zelf massaal Engels aan het leren zijn. Bovendien blijkt dat de helft van de Chinezen de nationale taal, het Mandarijnenchinees, zelf niet meer onderhoudt, omdat veel Chinezen veeleer dialect spreken. Als we dus Chinees moeten leren, rijst de vraag welk Chinees we moeten leren. De Chinese overheid heeft alvast het initiatief genomen om het gebruik van de nationale taal te promoten, ook buiten de grenzen.

Mijnheer Gatz, de ideeën die u aanhaalt, zijn zeker interessant. Er zijn trouwens geen domme vragen, alleen domme antwoorden, zo wordt gezegd. Als overheid is het ons doel de Vlaamse bedrijven op de beste manier te ondersteunen bij

hun inspanningen met betrekking tot het internationaal ondernemen in het algemeen en ook bij het zaken doen in landen als China. De taalbarrière kan inderdaad een obstakel vormen. Daarom hecht het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen veel belang aan de talenkennis van de Vlaamse economische vertegenwoordigers.

In China hebben we drie mensen op het vasteland en één in Hong Kong. Ze spreken allemaal Chinees. Sommige zijn sinoloog, al dan niet in combinatie met diploma's bedrijfsbeheer, andere niet. Deze VLEV'ers beschikken, net als elders, over een databank van degelijke en ervaren tolken die kunnen worden ingeschakeld op vraag van bezøkende Vlaamse bedrijven.

Het is echter zo dat in de praktijk, meer nog dan het kennen van de taal, de kennis van de cultuur en de manier van omgang belangrijk is bij het handeldrijven met China. Dat geldt niet alleen voor China, maar ook voor andere landen met een cultuur die verschilt van de onze. Een onderwijsinstelling die dat heeft begrepen, is de Katholieke Hogeschool Mechelen, die begint met een richting Asian Business Communication. Studenten kunnen er kiezen voor wekelijkse taal- en cultuurlessen. Het is niet de bedoeling dat studenten sinologen worden en dat ze de taal vlot spreken, wel dat ze een idee kunnen vormen van die taal en cultuur. Met die taal moeten we trouwens opletten. Hetzelfde woord dat op een andere toonhoogte wordt uitgesproken, kan iets totaal anders betekenen.

Mijnheer Gatz, het staat buiten kijf dat het een goed idee is de studenten en de afgestudeerden sinologie te linken aan de bedrijfswereld die in China zaken wenst te doen. Dat heeft echter minder direct voordeel voor de ondernemers. Ik wil daarmee geen afbreuk doen aan de kennis en de kunde van de studenten sinologie. Vlaamse bedrijven hebben nood aan een volwaardige professionele ondersteuning.

Ik ben niet van plan om te delen in de kosten die bedrijven maken om een taalexpert mee te nemen naar China, Indië, Japan, Zuid-Amerika, enzovoort. In de bestaande subsidieregeling zijn de kosten van een meereizende taalexpert momenteel niet opgenomen. We hebben een zeer goed netwerk ter plaatse. Het zijn in eerste instantie de mensen die daar zitten die een dergelijke taak zelf

Moerman

op zich kunnen nemen, of ervoor kunnen zorgen dat professionele tolken worden ingeschakeld. In de bestaande subsidieregeling kunnen Vlaamse bedrijven bovendien een beroep doen op een financiële ondersteuning voor zakenreizen naar nieuwe markten. Die regeling verhoogt natuurlijk de financiële armslag van een bedrijf om de middelen ergens anders aan te besteden, bijvoorbeeld aan een tolk.

Wel relevant is uw vraag of we van studenten sinologie niet langer taal- en letterkundigen moeten maken en of we ze geen meer economisch georiënteerde opleiding moeten geven. Vandaag is het al zo dat studenten die sinologie, japanologie, arabistiek of soortgelijke richtingen volgen aan de universiteit, de mogelijkheid krijgen om zich te specialiseren in hetzij een economisch, hetzij in een cultuurhistorisch deel. In Leuven krijgen studenten die deze richting volgen en die de specialisatie economie volgen, vakken als internationale economie, globalisering, handels- en vennootschapsrecht. Ook worden er vakken over economie en recht gegeven van het land waarin ze zich specialiseren. Verder bestaan nog diverse initiatieven om die opleidingen te vervolmaken. De Vlaamse Gemeenschap biedt studiebeurzen aan voor sinologen die hun talenkennis in China verder willen gaan ontwikkelen.

Mijnheer Gatz, u vroeg me of de Vlaamse Regering geen opdracht kon geven een reispakket uit te werken om studenten en kleine ondernemers het land en zijn geplogenheden te leren kennen. Ook die mogelijkheid bestaat reeds, weliswaar niet onder deze naam. De afgelopen jaren heeft Export Vlaanderen, het huidige FIT, voor minstens 65 Vlaamse handelspartners een landen-dossier ontwikkeld. U kunt die raadplegen op de website van Export Vlaanderen-FIT. In hoofdstuk 7 wordt systematisch de 'zakelijke gedragscode' beschreven. Hierin kunt u per land informatie terugvinden over zaken gaande van hoe u zich moet kleden, op welke manier u uw naamkaartjes moet overhandigen tot de manier waarop u de verkregen informatie het beste kan opvolgen of verifiëren.

De Vlaamse economische vertegenwoordigers in het buitenland vormen een netwerk dat onlangs door het samenwerkingsakkoord met de andere

regio's werd uitgebreid. Zij vormen een belangrijke sleutel in dit proces, aangezien zij op de hoogte zijn van het reilen en zeilen in het land waar ze verblijven.

Een introductieverblijf kan nuttig zijn. Het project Club Diaspora dat onlangs werd opgestart, kan daarin een rol in spelen. Club Diaspora is een netwerk van Vlamingen in het buitenland dat bereid is om zijn kennis, ervaring en contacten te delen met ondernemers in Vlaanderen die op zoek zijn naar informatie uit de eerste hand, vooraleer een nieuwe markt te betreden. Het is een virtueel netwerk, dat via het internet direct toegankelijk is voor de bedrijven in Vlaanderen.

De doelstelling is ambitieus. Tegen het einde van 2005 wil Club Diaspora tienduizenden Vlamingen die in het buitenland verblijven zo goed mogelijk inschakelen. Het gaat zowel om mensen die uitgeweken zijn als om tijdelijke expatriates. Ze werken bijvoorbeeld voor Vlaamse multinationals of voor lokale bedrijven, zijn verbonden aan multilaterale organisaties of aan wetenschappelijke onderzoeksinstituten, geven les aan buitenlandse universiteiten, werken bij een nationale of lokale overheidsdienst of hebben hun eigen bedrijf opgericht. Allen hebben ze hun eigen specifieke kennis over hun gastland.

Behalve de Vlamingen in het buitenland zullen ook buitenlanders die in Vlaanderen hebben gestudeerd of gewerkt, bijvoorbeeld sinologen, bij het initiatief worden betrokken. Het project is in eerste instantie gericht op Noord-Amerika, en zal vóór het einde van het jaar worden uitgebreid naar de rest van de wereld.

In een aantal persknipsels staat dat er zelfs in Vlaanderen mensen zijn die kinderen tussen 8 en 12 jaar de kans geven een cursus te volgen. Dat is zeer goed en lovenswaardig. Meer dan dat is het echter belangrijk dat de instrumenten waar ik u net over gesproken heb, worden geoptimaliseerd, zodat de bedrijven die wensen te internationaliseren van een volwaardige en professionele steun kunnen genieten.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de voorzitter, ik zal geen bijkomende vragen stellen, omdat ik tevreden ben met het antwoord van de minister. Ik

Gatz

merk dat niet alle concrete voorstellen positief worden onthaald, maar in de beleidsfilosofie die ze ontplooit, komt ze er wel in hoge mate aan tegemoet.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Van den Brande tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de positie van Vlaanderen ten aanzien van de 'groep van vier motoren van Europa'

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van den Brande tot mevrouw Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de positie van Vlaanderen ten aanzien van de 'groep van vier motoren van Europa'.

De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande: Mevrouw de minister, ik heb daarnet op de radio gehoord dat u bijzondere aandacht besteedt aan de automobielenverheid. Mijn vraag over 'de vier motoren' heeft hier niet direct mee te maken, het is dus louter toevallig dat ze vandaag geagendeerd werd.

Het is natuurlijk belangrijk dat een deelstaat als Vlaanderen in een netwerk probeert te komen en om bepaalde verbanden op te zoeken om op basis van goede praktijken en van bepaalde interacties te komen tot een mogelijke versterking van elk van de delen. Een van de groepen die om die redenen tot stand kwam, is de 'groep van vier motoren van Europa', bestaande uit Catalonië, Baden-Württemberg, Lombardije en Rhône Alpes. Deze vier regio's hebben elkaar gevonden in een gemeenschappelijk programma.

Mevrouw de minister, enkele maanden geleden hebt u de gelukkige boodschap gebracht dat Vlaanderen werd uitgenodigd als waarnemer bij

deze groep van vier motoren. De vier regio's konden wat beter op elkaar afgestemd worden op het vlak van hun bevoegdheden en hun economisch draagvlak, iets waar Vlaanderen dus zeker zijn plaats in kon hebben.

Mevrouw de minister, wat zijn de geactualiseerde programma's van deze groep? Er waren namelijk nogal wat evoluties: soms was er een hecht verband, soms een wat losser, soms sputterde een van de motoren wat. Er was ook een reflex die samenhang met economische evolutie. Men redeneerde als volgt: samenwerking is goed, maar 'first things first', laten we dus eerst proberen het eigen huis houden zo goed mogelijk te doen.

Als Vlaanderen waarnemer is geworden, was dat dan een beslissing van de Vlaamse Regering of een initiatief dat u hebt genomen? Hebt u zelf deelgenomen aan de bijeenkomsten van deze groep? Het is namelijk gebruikelijk om dat te doen. Een van de basiselementen is dat men een politiek engagement aangaat. Of hebt u zich laten vertegenwoordigen?

Wanneer hebben die vergaderingen plaatsgevonden? Ik ben daarbij vooral geïnteresseerd in de frequentie van de vergaderingen, minder in datum en uur.

Wat is het resultaat van de eerste evaluatie? Is er een uitzicht op een volledig lidmaatschap, of is hier geen sprake van?

Wordt deze kwestie opgevolgd? Zo ja, door welke administratie? Met andere woorden: in welke context hebt u de aankondiging gedaan en wat is daarvan, nuchter en zakelijk-realistisch bekeken, op dit ogenblik het resultaat? Wat is het perspectief voor de nabije toekomst?

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Mijnheer Van den Brande, u hebt het zelf al gesitueerd: de 'vier motoren van Europa' is een economisch samenwerkingsakkoord dat op 9 september 1988 in Stuttgart werd afgesloten tussen de presidenten van vier belangrijke en dynamische regio's van de Europese Unie, namelijk Baden-Württemberg, Catalonië, Rhône Alpes en Lombardije.

Moerman

Eén van de doelstellingen is enerzijds om de regionale actoren te laten deelnemen aan de Europese constructie en de uitwisseling te bevorderen op universitair, wetenschappelijk, cultureel en sociaal-economisch vlak. Een andere doelstelling is het stimuleren van concrete multilaterale samenwerking inzake vier kernthema's, die worden gereflecteerd in vier werkgroepen. De eerste werkgroep heet 'hoger onderwijs en nieuwe technologie' en is sinds 25 januari van dit jaar wel gesplitst in twee subgroepen, namelijk 'hoger onderwijs' en 'nieuwe technologie'. De andere werkgroepen zijn 'opleiding en cultuur', 'economische en sociale zaken' en 'leefmilieu en territoriale organisatie'.

De werkgroepen hebben als taak het implementeren van de projecten die ze zelf ontwikkelen en het opzetten van de werkprogramma's. De projecten hebben betrekking op diverse thema's. Voor de werkgroep 'economische en sociale zaken' zijn dat bijvoorbeeld 'kwaliteit in KMO's' en 'biotech en de KMO's'. Ze streven naar coördinatie, samenwerking en uitwisseling van ervaringen, bijvoorbeeld tussen de overheidsdiensten en de bedrijven van de vier regio's. De werkgroepen vergaderen volgens de agenda van de verschillende projecten die ze beheren.

Sinds enkele jaren neemt de regio Wales deel aan verschillende werkgroepen. Eind 2004 werd Vlaanderen op eigen verzoek uitgenodigd om deel te nemen aan verschillende werkgroepen. Ik heb dat verzoek in september gericht aan Pere Esteve, een ambtsgenoot uit Catalonië, die helaas enkele weken geleden is overleden. Toen ik hem ontmoette, zei hij er zeer positief tegenover te staan. Het resultaat is dat Vlaanderen – net zoals Wales, dat er al langer mee bezig was – deelneemt aan werkgroepen maar niet vertegenwoordigd is in het sturende orgaan, zijnde de conferentie der presidenten. De deelname van Vlaanderen in deze werkgroepen is in een eerste fase beperkt tot de werkgroep over sociaal-economische thema's en de werkgroep nieuwe technologieën.

De beslissing tot deelname is niet voorgelegd aan de Vlaamse Regering omdat het alleen een beperkte deelname betreft aan de werkgroepen en geen toetreding tot de beslissende organen van de organisatie. Komt er een uitbreiding van de huidi-

ge samenwerking en een officiële toetreding, dan wordt dat uiteraard voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Vlaanderen heeft deelgenomen aan een bijeenkomst van een werkgroep met een medewerker van de administratie Economie, en Flanders DC heeft op eigen initiatief aan die vergadering deelgenomen. Het betrof een vergadering van de werkgroep Economie op 18 maart 2005 in Lyon. Op de agenda stond een tiental onderwerpen waarvan er vijf een bijzonder interesse voor Vlaanderen wegdroegen. Ik som ze op.

Ten eerste: de regio Rhône Alpes wenst een aanvraag in te dienen bij Asia-Invest om samenwerking op het vlak van milieu-uitrusting, milieutechnologie en milieudiensten op te zetten tussen de regio's enerzijds en voornamelijk China en India anderzijds. Hiertoe moeten stappen worden genomen en bedrijfsprofielen ontwikkeld. Een geschikt platform zou de beurs Pollutec Lyon kunnen zijn die plaats heeft in Lyon in 2006.

Ten tweede: naar aanleiding van de transportbeurs Solutrans 2007 werd een samenwerkingsvoorstel geopperd voor de automobiellindustrie in de betrokken regio's, alsook de organisatie van een innovatieprijs voor deze sector in de zes regio's.

Ten derde: er is gepraat over de reactivatie van de subgroep innovatie. Dat heeft niet zoveel enthousiasme gewekt omdat de voorgelegde projecten weinig concreet waren. Er werd beslist de innovatieprojecten verder te behandelen in de werkgroep economie.

Ten vierde: er werd voorgesteld een workshop textiel te organiseren tussen experts van de zes betrokken regio's om de sterktepunten in kaart te brengen, een promotieplan op te stellen en bedrijfscontracten te bevorderen. We hebben Febeltex/Centexbel daarover geïnformeerd.

Ten vijfde: de regio Baden-Württemberg wil inzake het stimuleren van ondernemerschap in het onderwijs ervaringen uitwisselen, en in het kader daarvan werd contact opgenomen met VLAJO vzw.

De bedrijfscontacten en de contacten met de bedrijfsfederaties in deze vijf vermelde projecten worden ondernomen door Flanders DC.

Moerman

U vraagt naar de evaluatie en de gevolgen van deze eerste contacten. De algemene conclusie van deze eerste deelname was dat de werkzaamheden zeer doelgericht en concreet zijn. Het is een uitermate interessant forum voor de Vlaamse economische belangenbehartiging. Een volgend overleg werd vooropgesteld voor september 2005. Een bredere samenwerking zal in een verdere fase worden besproken. Een volledig lidmaatschap is nog niet aan de orde, maar ik zal mijn bevoegde collega's hierover consulteren.

De administratie Economie is, zoals reeds gezegd, belast met opvolging. Ze zal niet nalaten met andere organisaties en administraties contact op te nemen voor projecten en thema's die betrekking hebben op hun respectieve bevoegdheden.

De voorzitter: De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande: Mevrouw de minister, ik dank u voor de toelichting. Mag ik het me zo voorstellen dat wat aangekondigd was als een volledig waarnemerschap, eigenlijk iets genuanceerder is en zich veeleer richt tot samenwerking in sommige werkgroepen? Voor zover ik ben geïnformeerd, is er wat bevraging over het feit dat er tot op heden geen politiek commitment is omdat de vier motoren een politiek-economisch samenwerkingsverband is en niet louter een economisch. Ik leid daaruit af dat er in wezen op politiek niveau nog geen aanwezigheid is geweest van uzelf of een ander lid van de Vlaamse Regering.

Ik ben er altijd voorstander van geweest om te kunnen toetreden tot dit samenwerkingsverband. De realiteit is iets genuanceerder dan wat was aangekondigd. Ik kan dit enkel acteren. Zaken hebben soms hun tijd nodig. Tot op heden is in dit politiek-economisch samenwerkingsverband nog geen politieke aanwezigheid of commitment geweest, enkel een aanwezigheid via werkgroepen en via aanzetten langs Flanders DC. Dit is een deelaspect van de samenwerking, maar niet het hele samenwerkingsverband. Ik meen te weten dat een regio enkel waarnemer of volwaardig lid kan worden als er ook een politiek commitment is.

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Mijnheer Van den Brande, ik wil dit even nuanceren. We hebben dat natuurlijk niet op ons eentje gedaan. Het gaat inderdaad over politiek-economische en zelfs over politiek-culturele samenwerking. In maart hebben we contact opgenomen met de diplomatieke raadgever van de minister-president die volledig wordt geïnformeerd over de vooruitgang van de deelname. In september, wanneer de tweede vergadering plaats zal hebben, zal op politiek niveau ook iemand van mijn kabinet de vergadering van de werkgroep bijwonen.

De heer Luc Van den Brande: Ik wil er geen misverstand over laten bestaan: ik steun volledig uw benadering. Maar met alle respect voor u, mevrouw de minister, dit heeft slechts zin als u of een andere minister zich verbindt in het samenwerkingsverband. Anders zou het kunnen dat Vlaanderen zelfs niet langer als waarnemer wordt uitgenodigd.

Ik heb het dus over een politieke verbintenis. Het is essentieel dat Vlaanderen kan toetreden tot dat samenwerkingsverband, als we het nut ervan erkennen, wat ik doe. We moeten daar volledig voor kiezen. Anders bestaat het risico, volgens mijn informatie, dat de vier anderen denken dat Vlaanderen niet echt geïnteresseerd is.

Minister Fientje Moerman: We zijn niet de enige regio, ook Wales doet dat momenteel. Dat risico is dan meteen gedeeld. Er is echter slechts één vergadering geweest. Pas op het einde van 2004 hebben we die uitnodiging ontvangen. Dat is dus vrij vlug. Ik wil niet zeggen dat we eerst even de kat uit de boom willen kijken, maar we willen bekijken hoe dit zich ontwikkelt.

Er gaat nooit een politiek verantwoordelijke naar een werkgroep. Daar is geen enkele minister te bespeuren. Ik ga dat dus ook niet doen. Indien we echter zien dat die politieke stap van volwaardige toetreding wordt gezet in alles, dus ook in de beslissingsorganen, dan zal de Vlaamse Regering hierover beslissen, en dan zullen ofwel ikzelf ofwel de minister-president of de minister van Buitenlands Beleid daarheen gaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Deckmyn tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het aantrekken van buitenlandse handelsmissies

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Deckmyn tot mevrouw Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het aantrekken van buitenlandse handelsmissies.

De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, in een interview met de Gazet van Antwerpen op 17 mei jongstleden stelde federaal minister voor Buitenlandse Handel Verwilghen dat hij erover dacht om handelsmissies in de toekomst ook in de omgekeerde richting te laten verlopen. Minister Verwilghen denkt er met andere woorden over om buitenlandse bedrijven naar België te halen om hen ons land te laten ontdekken.

Naar aanleiding van een vraag van een collega van ons, federaal volksvertegenwoordiger Depoortere, antwoordde minister Verwilghen dat hij inderdaad aan het bekijken is op welke wijze, met welke sectoren en binnen welke termijnen dergelijke handelsmissies kunnen plaatsvinden. Deze mogelijkheid zal blijkbaar verder worden uitgewerkt, in samenspraak met de bevoegde regionale autoriteiten. De federale minister wil binnen de kortst mogelijke termijn overleg plegen met de regio's, wat zou moeten leiden tot het organiseren van dergelijke missies. Daartoe moeten de inspanningen op dat vlak worden gedragen door de regio's en de federale overheid. Aangezien de economische situatie in beide landsdelen toch erg verschillend is, zullen in dergelijk overleg verschillende klemtonen moeten worden gelegd. Tijdens de besprekingen over het initiatief van minister Verwilghen zal Vlaanderen dus erg attent moeten zijn voor de specifieke Vlaamse noden en belangen in dit dossier.

Mevrouw de minister, heeft het overleg dat minister Verwilghen met de regionale autoriteiten plant al plaatsgevonden? Zo ja, wat zijn hiervan de

resultaten? Wat is uw houding ten opzichte van dit initiatief? Daar de economische situatie in de diverse landsgedeeltes erg verschillend is, zal er vermoedelijk ook een verschil in strategie zijn met betrekking tot het aantrekken van buitenlandse handelsmissies. Wat is uw visie terzake? Heeft de Vlaamse overheid al inspanningsverbintenissen aangegaan om buitenlandse handelsmissies naar Vlaanderen te laten plaatsvinden?

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, er heeft nog geen overleg plaatsgevonden.

Het aantrekken van buitenlandse investeringen is al verschillende jaren een regionale bevoegdheid. Ik denk dat de regeringsverklaring van 18 mei 2005 terzake zeer duidelijk is. Ik citeer: 'Bevorderen van de buitenlandse handel en het aantrekken van buitenlandse investeringen zijn een gewestelijke bevoegdheid. Aspecten van het federale beleid die tot deze doelstelling bijdragen, moeten worden afgestemd op het Vlaamse beleid.'

Dat zal dan ook uiteraard de leidraad vormen voor de Vlaamse houding met betrekking tot dit dossier. Tot op heden werd geen enkel voorstel overgemaakt. Initiatieven zoals dat van minister Verwilghen, zijn echter niet nieuw. Zo ondersteunt de EVD, het agentschap van het Nederlandse ministerie van Economische Zaken, ook inkomende handelsreizen. Bij een buitenlands bezoek aan Nederland komen de bedrijven in aanmerking voor een uitnodiging voor een gesprek. Wat betreft de Japanse overheid bestaat er de JETRO, Japan External Trade Organisation, die als duidelijke opdracht het ondersteunen van buitenlandse handelsmissies heeft, door het organiseren van seminaries en bedrijfscontacten. Dat is trouwens ook gebeurd tijdens de gezamenlijke missie onder leiding van de prins naar Japan van twee weken geleden.

Gelukkig hoeven we niet over de grenzen te kijken om dit soort initiatieven terug te vinden. Ook de Vlaamse Kamers van Koophandel, als ook de bilaterale, hebben hierin een rol te vervullen. Naar mijn aanvoelen gebeurt dit momenteel voornamelijk op ad-hocbasis. Dit past echter in een groter geheel van het promoten van het imago

Moerman

van Vlaanderen als een goede investeringsregio. Daarom organiseerde de DIV reeds bezoeken aan Vlaanderen voor buitenlandse journalisten. Hier staat natuurlijk ook een kostprijs tegenover, en het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen zal, binnen zijn autonomie, moeten nagaan welke initiatieven het meest opportuun zijn om Vlaanderen als investeringsregio te promoten. In het ontwerp van beheersovereenkomst werd dit laatste trouwens als kritische prestatie-indicator opgenomen.

Sinds het samengaan van Export Vlaanderen en de DIV zit de prospectie met betrekking tot het aantrekken van investeringen in het takenpakket van het volledige netwerk van het Vlaams Agentschap Internationaal Ondernemen. Dit beperkt zich dus niet meer tot de enkele mensen die de DIV vroeger in het buitenland had. Dit betekent dat dit netwerk sinds de fusie werd uitgebreid van drie landen – de VS, Japan en Singapore – naar een vertegenwoordiging in een zeventigtal landen.

Een bijkomend instrument waarover Vlaanderen vanaf 1 juli zal beschikken is de Task Force Buitenlandse Investerings. De oprichting daarvan staat deze vrijdag op de agenda van de minister-raad. Deze task force zal zorgen voor een coherente afstemming van alle betrokken factoren en actoren bij een investering. Zo krijgt bijna elke potentiële investeerder te maken met verschillende beleidsdomeinen, zoals ruimtelijke economie, subsidieaanvragen en milieuvergunningen. De opdrachten van deze task force zijn: namens de Vlaamse overheid voorstellen formuleren voor een potentiële investeerder; het overleg en de acties binnen de Vlaamse overheid structureren en coördineren; knelpunten opsporen en actief meewerken aan een algemene oplossing. Tijdens dergelijke handelsmissies zal de werking van deze task force kunnen worden voorgesteld, en ook bij de nazorg zal dit orgaan een belangrijke rol kunnen vervullen, door de zaken snel en correct te volgen.

Het klopt dat, aangezien de economische situatie in de verschillende landsgedeeltes erg verschillend is, er ook een verschil in strategie zal zijn met betrekking tot het aantrekken van buitenlandse handelsmissies. Het is net door dat verschil tussen

de regio's, bijvoorbeeld op het vlak van de sectoren alleen al, dat deze materie op de eerste plaats werd geregionaliseerd. Het is wel nuttig dat de verschillende regio's die bevoegd zijn voor deze materies, daar waar er een meerwaarde mogelijk is, autonoom kunnen beslissen om samen te werken om buitenlandse handelsmissies aan te trekken. Deze missies kunnen worden beschouwd als een instrument voor het aantrekken van buitenlandse investeringen of het bevorderen van de buitenlandse handel.

Als die mensen komen, dan worden ze ook ontvangen, zij het dat we dit in de toekomst iets meer gestructureerd zullen aanpakken. Zo was er hier een paar weken geleden nog een missie. Ik neem dan telkens de gelegenheid te baat om uit te leggen hoe ons land in elkaar zit en hoe de bevoegdheden liggen. De meeste van die bezoekers weten dat echter al wel. Die onwetendheid wordt sterk overdreven.

Verder kan ik u ook nog zeggen dat de Vlaamse Regering nog geen inspanningsverbintenissen is aangegaan.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mevrouw de minister, u stelde dat dit een regionale bevoegdheid is. Voelt u zich dan niet gepasseerd door minister Verwilghen? Hij neemt immers een dergelijk initiatief zonder dat er overleg is geweest. Mocht ik minister zijn, dan zou ik me wel gepasseerd voelen.

U zei dat de initiatieven nu op ad-hocbasis gebeuren. Hebt u terzake dan geen structurele maatregelen genomen? U zegt dat u in de toekomst die ontvangst van buitenlandse delegaties zult structureren. Ik heb het gevoel dat u in uw antwoord wel veel intenties uitte over dat structureel organiseren, maar ik krijg er geen zicht op hoe dit precies zal verlopen. Zijn er in de toekomst initiatieven gepland, of blijft dit op ad-hocbasis verlopen?

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Ik heb die initiatieven net belicht. Om dit te verwezenlijken, moet er eerst een structuur zijn. De oprichting van het FIT, vorige week vrijdag, was de eerste stap. Ver-

Moerman

volgens zal er met het FIT een beheersovereenkomst worden afgesloten. Vroeger was dit niet altijd het geval, maar ik ben van plan het FIT vrij autonoom te laten werken, op basis van een sluitende beheersovereenkomst, die ook toetsingscriteria bevat. Dan heb ik het over die strategische performantie-indicator.

Het FIT zal trouwens vier kerntaken hebben. De eerste is het bevorderen van de export, de tweede is het aantrekken van investeringen. In het kader daarvan moet het FIT een aantal dingen doen. Die opdrachten worden door mij gegeven. Maar eerst moest ik wel het FIT maken, wat ‘no small feat’ was, om het met een woordspeling te zeggen. Nu moeten we de beheersovereenkomst laten goedkeuren door een nieuwe raad van bestuur, en dan kunnen deze mensen van start gaan.

Momenteel wordt een kader uitgewerkt om te voorzien in een Vlaamse subsidiëring van Kamers van Koophandel. U herinnert zich de hele heisa met het stopzetten van de subsidiëring door de federale overheid. Er is terzake uiteindelijk een compromis bereikt. Wij gaan deze kamers dus ook subsidiëren. Ik geef u nu al te kennen dat ik dit grotendeels op projectbasis zal doen. Projecten in die zin, van zowel de bilaterale – voor zover het Vlaanderen betreft – als de Vlaamse Kamers van Koophandel, zijn dus welkom.

Nu is het nog maar dinsdag. Vrijdag zullen we de oprichting van die Task Force Buitenlandse Investerings goedkeuren. Dat zijn dus geen intenties. Dat zijn zaken waarmee we vrij ver gevorderd zijn of die we net hebben beslist.

U vroeg of ik me niet gepasseerd voelde door de federale minister. Het is een vrij land en in een parlement mag men vrij spreken. Hij heeft die uitspraken gedaan in antwoord op een parlementaire vraag. Ik heb me daar niet erg druk over gemaakt. Had u de vraag niet gesteld, dan had ik dit wellicht zelfs niet eens gezien. Ik ga immers niet elke dag de parlementaire Handelingen lezen.

De heer Johan Deckmyn: Ik ben blij u van dienst te zijn geweest.

Minister Fientje Moerman: Toen ik dezelfde functie bekleedde als minister Verwilghen, heb ik een

task force voor internationale investeringen opgericht, niet om die bevoegdheid op te eisen, maar omdat mogelijke internationale investeerders een totaalbeeld willen. Bij Milieu en Ruimtelijke Ordening gaat het over belangrijke subsidies. Dat zijn heel belangrijke regionale factoren, maar de vennootschapsbelasting en de arbeidskosten zijn net zo belangrijk. Het is goed dat men die informatie dus kan bundelen en regelmatig met elkaar kan overleggen over eventuele knelpunten. Het is dus meer een soort overlegplatform, dat niets wijzigt aan de bestaande bevoegdheidsverdeling. Daar heb ik over gewaakt.

Iedereen doet precies wat hij moet doen. Wij zijn daarmee bezig. Van zodra het FIT op kruissnelheid komt, zullen er op het terrein, wat die concrete bezoeken betreft, veel meer initiatieven worden ontwikkeld. Het is mijn taak om de noodzakelijke instrumenten, zowel budgettair als structureel, op poten te zetten.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Die bevoegdheidsverdeling is inderdaad belangrijk, reden waarom ik vroeg of er overleg is geweest.

De projecten zijn subsidieerbaar. Zijn er al initiatieven genomen?

Minister Fientje Moerman: Ik ben bezig met het uitwerken van een reglementair kader.

Dit vergt een omschakeling ten opzichte van vroeger. Er is nog nooit een Kamer van Koophandel gesubsidieerd door Vlaanderen. In het oude systeem werden de werkingskosten en dergelijke van Kamers van Koophandel gesubsidieerd. Ik vind dat geen goede werkwijze. Projectsubsidies lijken me veel meer aangewezen. We hebben daar dus voor gekozen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Jan Roegiers tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de terugtrekking van Amerikaanse kernwapens uit Europa en de eventuele rol terzake van Vlaanderen

De voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van de heer Roegiers tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de terugtrekking van Amerikaanse kernwapens uit Europa en de eventuele rol terzake van Vlaanderen.

De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, op 8 juli 1996 oordeelde het hoogste juridische orgaan ter wereld, het Internationaal Gerechtshof van Den Haag, op vraag van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties dat dreigen met of gebruik maken van kernwapens in het algemeen, onverenigbaar is met de geldende internationale rechtsregels zoals die onder andere worden geformuleerd in het oorlogsrecht en het humanitaire recht.

Mijnheer de minister, bij de voorbereiding van deze interpellatie stelde ik mezelf de vraag of dit een aangelegenheid is die in het Vlaams Parlement en door de Vlaamse Regering kan worden behandeld. Ik ga ervan uit dat dit het geval is. Ik verwijs daarbij naar de Nürnberg-principes, die voortvloeien uit het Nürnberg-tribunaal. Volgens die principes zijn alle burgers verplicht om oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid aan te klagen en te voorkomen. Het daarbij aansluitende Tokyo-tribunaal stelde dat iedereen die weet heeft van illegale activiteiten en de mogelijkheid heeft hiertegen op te komen volgens de internationale rechtsregels een potentieel misdadiger is, tenzij die persoon maatregelen neemt om de misdaad te voorkomen.

Principe I van de Nürnberg-wet bepaalt dat iedereen die een bijdrage levert aan het begaan van een daad die onverenigbaar is met het internationaal recht, daarvoor verantwoordelijk en strafbaar is. Principe II bepaalt dat het feit dat een nationale wet een dergelijke daad mogelijk maakt, op geen enkele wijze die burgers ontslaat van hun verplichtingen onder het internationaal recht.

Mijnheer de minister, ik heb mijn informatie deels gehaald uit een resolutie van de heren Glorieux, Kris Van Dijk en Keulen. Daarin staat: 'Het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering kunnen en mogen zich niet verbergen achter wetten van de federale overheid of achter een bevoegdheidsverdeling om de opslag van illegale nucleaire massavernietigingswapens in Vlaanderen niet aan te klagen en zo mogelijk ongedaan te maken. Zo niet maakt de Vlaamse overheid zich medeschuldig aan betrokkenheid in het begaan van een misdaad tegen de vrede, een oorlogsmisdaad en een misdaad tegen de menselijkheid, zoals gedefinieerd in principe VI en VII van de internationale Nürnberg-wet'.

We weten allemaal dat er sinds het begin van de jaren zestig op de luchtmachtbasis van Kleine Brogel nucleaire vliegtuigbommen liggen opgeslagen. Als we dan kijken naar de Nürnberg-principes en de uitspraken van het Internationaal Gerechtshof van Den Haag, is het inderdaad opportuun om het debat opnieuw aan te zwengelen. Ik heb dat niet zomaar gedaan. In verschillende NAVO-landen is het debat over de terugtrekking van de Amerikaanse kernwapens in Europa op gang gekomen. In België zit de vraag voor de terugtrekking vervat in de Senaatsresolutie 3-985 betreffende het beleid inzake non-proliferatie en nucleaire ontwapening.

In andere Europese landen gaan gelijkaardige stemmen op. In Noorwegen drukte de heer Rise van de christen-democratische partij in een parlementair debat, dat werd gehouden ter gelegenheid van de NPT Review Conference, de wens uit dat de VS zijn tactische kernwapens zou verwijderen van het grondgebied van andere NAVO-landen. In Duitsland heeft de liberale partij FDP de terugtrekking voorgesteld. De vraag werd in Duitsland ondersteund door verschillende groene en socialistische parlementsleden. Daarop kondigde de Duitse minister van Defensie Struck aan de terugtrekking van deze kernwapens binnen de NAVO op de agenda te zullen zetten, na overleg met de andere landen die deze kernwapens op hun grondgebied hebben staan. De Franse minister van Defensie Alliot-Marie sprak al haar steun uit voor het openen van het debat. Ook Canada is er al langer voorstander van om deze kernwapens te verwijderen. Kortom, over de partijgrenzen heen klinkt in diverse NAVO-landen de vraag naar de terugtrekking van deze illegale massaver-

Roegiers

nietigingswapens. Duitsland is bereid deze discussie binnen de NAVO te openen.

Diverse vredesbewegingen in Europa hebben, naar aanleiding van het Duitse voorstel, het initiatief genomen om de politieke steun voor de terugtrekking van deze kernwapens zichtbaar te maken in de landen waar deze kernwapens vermoedelijk liggen. Zoals u weet, liggen dergelijke kernwapens opgeslagen in Vlaanderen, meer bepaald in Kleine Brogel.

Mijnheer de minister, ik heb daarnet verwezen naar de resolutie uit de vorige zittingsperiode. Het Vlaams Parlement vraagt daarin aan de Vlaamse Regering om er bij de federale regering op aan te dringen om binnen het NAVO-bondgenootschap te pleiten voor de terugtrekking van alle kernwapens uit Vlaanderen.

Mijnheer de minister, met mijn interpellatie wil ik peilen naar wat er al is gebeurd tijdens de vorige en de huidige legislatuur. Bent u op de hoogte van het Duitse initiatief om onderhandelingen te starten teneinde de Amerikaanse kernwapens terug te trekken uit Europa en andere NAVO-landen? Zo ja, bent u van plan om deze oproep te steunen? Voelt de Vlaamse Regering zich nog steeds gebonden door bovenvermelde resolutie?

Heeft de Vlaamse Regering sinds de goedkeuring van die resolutie op 23 februari 2000 al initiatieven genomen om er bij de federale regering op aan te dringen om binnen het NAVO-bondgenootschap te pleiten voor de terugtrekking van alle kernwapens uit Vlaanderen? Zo ja, waaruit bestonden die initiatieven, contacten of onderhandelingen en wat was de uitkomst ervan? Zo neen, waarom niet? Bent u van plan om dan zelf op korte termijn initiatieven in die richting te nemen? Zo ja, waaruit zullen die concreet bestaan en welke timing houdt u daarbij voor ogen?

De voorzitter: Mevrouw Smet heeft het woord.

Mevrouw Miet Smet: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik zetel al sinds 1978 in het parlement. We voeren al van toen debatten over onze rol binnen de NAVO, het al dan niet bestaan van kernwapens in een aantal Europese landen, enzovoort.

Ik heb begrepen dat de Duitsers een uitspraak hebben gedaan naar aanleiding van de vergadering die heeft plaatsgevonden in mei. Normaal gezien moeten we intussen weten wat hun exact standpunt is en wat het resultaat ervan is.

In mei was er een vergadering van het nucleair non-proliferatieverdrag. Daarop is de actie begonnen van een aantal tegenstanders van kernwapens. Ze hebben in alle landen gemobiliseerd. De Duitse minister Fisher, daarin gesteund door een aantal andere partijen, heeft toen gezegd dat de zaak over de vermindering en de terugtrekking van kernwapens in NAVO-verband absoluut op de agenda van de vergadering zou moeten staan. Ik heb echter ook begrepen dat de Duitsers deze discussie aangaan binnen het NAVO-verband. Ze vragen niet dat een of ander land unilateraal een inspanning zou doen.

Intussen heeft die vergadering plaatsgevonden en is de nucleaire planninggroep van de NAVO samengekomen. Normaal gezien zouden we daar nu de resultaten van moeten kennen.

Mijnheer de minister, ik vind het enigszins vervelend deze vraag aan u te moeten stellen. Uw bevoegdheid in deze is zeer beperkt. Als u me zegt dat u geen antwoord hebt, dan aanvaard ik dat.

Als we de discussie over de kernwapens in NAVO-verband willen aangaan, dan moeten we die natuurlijk ook voeren over de wapens van de Fransen en de Britten, want zij beschikken zelf over kernwapens.

Ik heb het er ook moeilijk mee dat in de documenten van groepen die het – en ik ben daarvan overtuigd – zeer goed menen, al de andere bedreigingen die uitgaan van Indië, Pakistan, Israël, Noord-Korea en Iran, niet aan bod komen. Een en ander blijft steeds beperkt tot onze kernwapens. Er wordt ook niet gesproken over het gebrek aan nucleaire controle in de ontbonden USSR. De groeperingen zijn zeer eenzijdig in hun acties. Ik mis een evenwichtige benadering van de zaak in al die documenten. Ze zouden veel waardevoller zijn, mocht men daar wel in slagen.

Het is zo gemakkelijk tegen kernwapens te zijn in België, want op wereldvlak is België een speldenprik groot. We vormen een onderdeel van de NAVO, maar ook van de wereld. Heel wat landen

Smet

beschikken over nucleaire wapens, waarover echter zo zelden wordt gesproken.

Mijnheer de minister, als u antwoordt dat deze zaak niet onder uw bevoegdheid valt, dan begrijp ik dat volkomen.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de voorzitter, ik sluit me volmondig aan bij de vragen van mijn eminente collega's, mevrouw Smet en de heer Roegiers. Mijnheer de minister, ik weet dat u als overtuigd pacifist wel een antwoord hebt op de vragen. De minister van Buitenlandse Aangelegenheden is nog altijd degene die de zorg voor ons immaterieel patrimonium in het buitenland vertegenwoordigt. Ik weet dat u uw mening luid zult verkondigen.

Mijnheer de minister, als Vlaming en als Vlaams minister hebt u het grote voordeel dat de publieke opinie achter u staat. We zien overal opnieuw affiches verschijnen van de Vlaamse vredesorganisatie, van de koepel van de Vlaamse ngo's. Ze worden daarin aangespoord door Pax Christi. De campagne loopt van juli tot oktober. Er is een prachtige affiche gemaakt tegen de kernwapens in België.

U hebt dus in ieder geval de publieke opinie aan uw kant. We mogen in dit dossier dan inderdaad een totaal ondergeschikte partner zijn, het blijft toch een vreselijk dossier dat bij vele Vlamingen in het geheugen gegrift staat. Toen de Amerikanen hun kernwapens hadden geïnstalleerd, liepen er niet voor niets 300.000 mensen mee in die grote anti-rakettenbetoging.

Het is ook enorm frustrerend om in diverse boekjes van onze prominenten te lezen wat er in werkelijkheid is gebeurd: ze voelen zich op dat vlak een beetje bedot. Dat dossier blijft maar aanslepen, wat ook het enthousiasme verklaart voor de verschillende acties rond militaire domeinen en dergelijke. Ik hoop dus dat u, ook als Vlaams minister die niet rechtstreeks bij de zaak betrokken is, toch de Vlaamse stem laat horen.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de voorzitter, ik wil me kort aansluiten bij de vragen van de heer Loones zijn geformuleerd. Ik doe dat uiteraard ten persoonlijke titel, omdat de meningen daarover in mijn fractie verdeeld zijn. Ik denk wel dat mijn echte VLD-collega's zich in grote mate zouden kunnen terugvinden in de uiteenzetting van mevrouw Smet. Ik vond het genuanceerde betoog van mevrouw Smet op dat vlak zeer nuttig.

Ik wil nog wel een bijkomende vraag stellen, mijnheer de minister. De heer Roegiers heeft de problematiek al goed weergegeven. Hij heeft op een aantal dingen gewezen die in Duitsland aan het veranderen zijn of veranderd zijn. Het zou me verheugen van u te mogen vernemen wat op dat vlak de situatie is in de andere landen van Europa. Zijn daar bepaalde dingen aan het veranderen? Duitsland is een belangrijk land, maar het is niet het enige.

Mevrouw Smet heeft er al op gewezen dat een aantal andere grote landen zelf kernwapens hebben en daardoor de kwestie vanuit een geheel andere invalshoek bekijken. Hebt u een zicht op de al dan niet gewijzigde houding van een aantal andere Europese landen met betrekking tot deze problematiek?

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik denk dat de heer Roegiers hier een zeer terechte interpellatie houdt met een aantal zeer pertinente vragen. Hoewel er heel wat vreselijke wapensystemen bestaan, blijven kernwapens tot op vandaag nog altijd het meest destructieve wapensysteem ter wereld. Hoewel de muur ondertussen 15 jaar geleden gevallen is en daardoor de dreiging van een wereldwijd nucleair conflict misschien is afgenomen, zijn heel wat commentatoren het erover eens dat de dreiging van een misschien 'kleinschalig' kernconflict vandaag desalniettemin zeker niet kleiner is dan tijdens het hoogtepunt van de koude oorlog.

Voor die onverminderde dreiging zijn er twee redenen. De eerste reden, waar mevrouw Smet al aan refereerde, is de proliferatie: het feit dat een aantal landen proberen om ook kernwapens te vervaardigen. Ik denk dat de beste verdediging daartegen is om op te houden met het wereldwijd verspreiden van zogenaamde 'civiele nucle-

Glorieux

aire technologie'. Elk derdewereldland dat civiele nucleaire technologie heeft ingevoerd, met uitzondering van Mexico, heeft immers ooit minstens de intentie gehad om ook kernwapens te maken. Ik denk bijvoorbeeld aan Argentinië en Brazilië. Pakistan en India zijn er ook effectief in geslaagd. Zuid-Afrika is er ook in geslaagd, maar heeft na verloop van tijd zijn kernwapenarsenaal volledig ontmanteld.

Die proliferatie is dus zeker niet iets dat we zomaar als een dreiging naast ons neer mogen leggen, maar waar we zelf ook in zekere mate een verantwoordelijkheid in dragen. De belangrijkste dreiging voor het inzetten van kernwapens gaat volgens mij echter uit van het feit dat de Verenigde Staten onlangs hun nucleaire strategie hebben aangepast. Ze stellen nu namelijk heel duidelijk en openlijk dat ze ook kernwapens zullen inzetten tegen niet-kernwapenlanden, ook bij wijze van 'pre-emptive strikes', preventieve aanvallen. Dat vergroot natuurlijk danig de kans op de reële inzet van kernwapens op het slagveld.

De VS is ook de enige kernmacht die kernwapens heeft opgeslagen buiten het eigen grondgebied. De andere kernmachten doen dat niet of niet meer. Onlangs verscheen ook een Amerikaans onderzoeksrapport, gepubliceerd door de NRDC, de Natural Resources Defense Council uit Washington, waaruit blijkt dat het aantal kernwapens dat in Kleine Brogel opgeslagen zou liggen geen tien, zoals altijd gedacht, maar twintig zou bedragen. Of het nu gaat om één kernkop of twintig, doet er op zich eigenlijk niet toe. Ik denk dat het principe alleen al belangrijk genoeg is om er paal en perk aan te stellen.

Bovendien heeft het Internationaal Gerechtshof, waar de heer Roegiers ook naar verwees, duidelijk gesteld dat er eigenlijk geen specifieke wet nodig is die kernwapens verbiedt. De voorstanders van kernwapens halen namelijk als argument aan dat er geen internationale regelgeving is die kernwapens expliciet verbiedt, zoals er wel een verdrag tegen biologische en tegen chemische wapens is, en dat kernwapens dus toegelaten zijn. Het Internationaal Gerechtshof heeft echter duidelijk gezegd dat die redenering niet klopt, omdat heel wat bepalingen in bestaande internationale verdragen, in de internationale rechtspraak, zoals

het humanitair recht en het oorlogsrecht, ruimschoots volstaan om kernwapens als dusdanig als een illegaal wapensysteem te beschouwen. Die redenering wordt vooral gevolgd omwille van de specifieke effecten die kernwapens hebben: het feit dat ze onnodig lijden toebrengen en het feit dat ze ook effecten hebben op niet-combattanten. Kernwapens treffen niet enkel soldaten of legers maar per definitie ook heel wat burgers, ook heel wat mensen die niets met het conflict te maken hebben, als gevolg van de verspreiding van radio-activiteit, zowel in de plaats als in de tijd. Dat leidt dus tot de conclusie dat kernwapens illegale massavernietigingswapens zijn.

Vorige maand had in New York de NPT-conferentie plaats, de grote conferentie waarop het non-proliferatieverdrag werd besproken. Die conferentie was min of meer een mislukking, om de eenvoudige reden dat de VS weigerde om over het eigen kernwapenarsenaal te praten en het enkel wou hebben over een aantal landen die al dan niet kernwapens aan het ontwikkelen zouden zijn, wat natuurlijk ook wel enorm belangrijk is en waarvoor we ook zeker aandacht moeten hebben.

Ten slotte is er nog de vraag of wij ons daar hier mee moeten bezighouden. Het antwoord daarop is volmondig 'ja' – ik denk dat de heer Roegiers heel goed geschetst heeft waarom. Kernwapens zijn duidelijk illegaal, want ze zijn in strijd met de internationale rechtspraak op basis van verschillende internationale verdragen. Het opslaan van kernwapens betekent dus eigenlijk ook het meewerken aan de voorbereiding van oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid. Wat daarover werd gezegd op het Nürnbergtribunaal en het Tokyo-tribunaal, leidt ertoe dat de Vlaamse overheid de kop niet in het zand mag steken en zich niet kan verbergen achter bevoegdheidsverdelingen of wat dan ook.

Een ander argument waarom Vlaanderen zich die zaak toch moet aantrekken en zich moet roeren, is het feit dat ondertussen reeds 235 burgemeesters van ons land de oproep van de burgemeester van Hiroshima hebben gevolgd en dus stellen dat kernwapens wereldwijd moeten worden gebannen. Toen de burgemeester van Hiroshima gevraagd werd of het nu eigenlijk wel een taak was van steden of burgemeesters om zich daarmee bezig te houden, zei hij dat dat zeker zo was, omdat de eerste slachtoffers van kernwapens de inwoners

Glorieux

van steden zijn, de burgers. Daarom is het onze plicht als de eerste politieke verantwoordelijken van deze inwoners om ons te roeren en onze stem te verheffen en om ons ook in te zetten voor de vernietiging van alle kernwapens.

Mijnheer de minister, om deze redenen had ik me graag aangesloten bij de concrete vragen van de heer Roegiers. Ik zou u dus willen vragen om er bij de federale regering nogmaals op aan te dringen om binnen de NAVO actief te pleiten voor de terugtrekking van de kernwapens uit ons land.

Momenteel doen zich internationaal nieuwe mogelijkheden voor, want eigenlijk is er nu voor het eerst een grote evolutie aan de gang, ook in ons land. Het is toch nog niet zo lang geleden dat officieel zelfs werd ontkend dat er kernwapens opgeslagen lagen in Kleine Brogel. Men volgde dus de ‘neither confirm nor deny-policy’: we ontkennen niets en we geven ook niets toe. Nu wordt het voor de eerste keer wel openlijk toegegeven.

Ondertussen zijn de kernwapens in Griekenland weggehaald. In een aantal andere landen, zoals Duitsland en Italië, begint het nu te bewegen. Daarom denk ik dat het belangrijk is dat die resolutie van 5 jaar geleden hernieuwd wordt en dat u, mijnheer de minister, het op zich neemt om daarvoor bij de bevoegde federale instanties te gaan pleiten.

De heer Karim Van Overmeire: Ik wil namens mijn fractie het volgende opmerken. Wat de bevoegdheid betreft, zal het u niet verwonderen dat we die zo ruim mogelijk opvatten. We hebben er dus geen problemen mee dat ook dergelijke materies in deze commissie aan bod komen.

Wat de kern van de zaak betreft, denk ik dat men zich natuurlijk de vraag kan stellen naar het nut van tactische kernwapens. Dat nut was misschien duidelijk tijdens de Koude Oorlog, maar nu is toch wat minder duidelijk wie precies de vijand zou kunnen zijn waartegen men die tactische kernwapens zou kunnen inzetten.

Dat neemt niet weg – en mevrouw Smet heeft er al een allusie op gemaakt – dat we toch niet in een verhaal mogen terechtkomen van eenzijdige nucleaire ontwapening, waarbij Europa volledig

zou ontwapenen terwijl een aantal andere landen, waarin ik eerlijk gezegd minder vertrouwen heb, wel aan een nucleair bewapeningsprogramma zouden werken. Ik voel me meer bedreigd door het nucleair programma van Iran dan door het feit dat er in Kleine Brogel Amerikaanse kernwapens opgeslagen liggen. Ik denk dat de bedreiging die uitgaat van het programma van Iran en andere staten veel groter is dan die van de kernwapens in Kleine Brogel.

Ik stoor me toch ook wel een beetje aan de terminologie die wordt gebruikt. Men spreekt hier over ‘medeschuldigheid’, ‘medeplichtigheid aan misdaden tegen de menselijkheid’ en ‘illegale massavernietigingswapens’, zelfs de Nürnbergprincipes worden erbij gehaald. Het opslaan van kernwapens wordt op dezelfde lijn geplaatst als het dreigen met of het gebruik van kernwapens. Men maakt er een beetje een amalgaam van. Dat lijkt ons toch niet volledig correct. Volgens ons hebben die kernwapens, ook die in Kleine Brogel, in het verleden in het kader van de afschrikkingstrategie toch een fundamentele bijdrage geleverd aan het feit dat we op dit continent een halve eeuw vrede hebben gekend. Men kan natuurlijk allerlei scenario’s bedenken zonder kernwapens, maar door die kernwapens is er wel degelijk een afschrikkingseffect geweest en leven we hier ondertussen al meer dan 50 jaar onder een ‘stolp van vrede’, iets wat in de Europese geschiedenis nog nooit eerder is voorgekomen. Nu de Sovjetdreiging weg is, kan men zich inderdaad de vraag stellen naar het nut van precies die wapens op precies die plaats, maar dat neemt niet weg dat we deel blijven uitmaken van een militair bondgenootschap en dat we ook een aantal internationale verplichtingen hebben.

Mijnheer de minister, we pleiten dus zeker niet voor een eenzijdige ontwapening. We storen ons een beetje aan het taalgebruik. Als u al zou beslissen om hierop te antwoorden en als u al zou beslissen dat dit deel uitmaakt van uw bevoegdheid, dan zouden we toch voor een genuanceerd standpunt willen pleiten.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Zoals u weet, mijnheer Van Overmeire, probeer ik altijd een antwoord te geven, ook als het gaat over materies waarvoor ik niet bevoegd ben. Er zijn een aantal vragen die

Bourgeois

feitelijk van aard zijn, en waar ik dus hoe dan ook op kan antwoorden, al stel ik me de vraag of het ons ook verder vooruitbrengt.

U zult wel vermoeden, mijnheer Roegiers, dat ik noch door de federale overheid noch rechtstreeks door Duitsland op de hoogte gebracht ben van het voornemen van Duitsland om de zaak van de terugtrekking van de Amerikaanse kernwapens in NAVO-verband aan te kaarten. Officieel heb ik daar geen kennis van, wat u wel niet zal verrassen.

Ik heb ook geen zicht, mevrouw Smet, op het verdere gevolg dat hieraan werd gegeven. Ik weet niet of Duitsland dat ook daadwerkelijk heeft gedaan. Als ik de woorden van de interpellant goed lees, was het de bedoeling van Duitsland om dit in overleg met andere landen op de agenda te plaatsen. Ik heb daar dus geen zicht op, ik heb daar ook geen officiële kanalen voor.

Ik heb het gevoel, mijnheer Roegiers, dat wat u aanbrengt niet helemaal spoort met wat Duitsland heeft aangebracht en wat in de resolutie van de Senaat staat. Daarin ging het telkens over tactische kernwapens, terwijl u het hebt over de terugtrekking over alle kernwapens in het algemeen. Als ik het goed begrijp, waren de Duitsers van plan om de discussie op te starten over de terugtrekking van de tactische kernwapens.

De resolutie van dit parlement uit de vorige zittingsperiode gaat verder en heeft het over alle kernwapens. Mij is niet erg duidelijk wat nu precies het voorwerp van discussie is in deze commissie. Ik heb de resolutie van het Vlaams Parlement gelezen. Ik heb navraag gedaan bij de administratie. Ik heb geen weet van een gevolg dat daaraan zou zijn gegeven door de vorige regering. Ik beweer niet dat dit niet is gebeurd. Ik hoop voor u dat de vorige regering er wel gevolg aan heeft gegeven, mijnheer Roegiers, want anders zou u moeten besluiten, op basis van de resolutietekst, dat de vorige Vlaamse Regering zich medeschuldig heeft gemaakt aan betrokkenheid in het begaan van een misdaad tegen de vrede, een oorlogsmisdaad en een misdaad tegen de menselijkheid. De resolutie was erg verregaand. Als de regering er geen gevolg aan gaf, had dat die verregaande gevolgtrekking.

Ik zou dan ook de interpellant willen vragen of dit zijn conclusie is. Het betreft immers een resolutie uit de vorige regeerperiode. Tot mijn spijt heb ik niet gevonden wat de regering daar mee gedaan heeft. Ik heb dus het gevoel dat er daar niets mee gebeurd is, maar ik sluit het tegendeel ook niet uit. Ik heb het gevoel dat het Vlaams Parlement vroeg dat de Vlaamse Regering minstens zou laten weten aan de federale overheid wat de meerderheid hierover dacht.

Ik was dus verrast door de verregaande conclusies die het Vlaams Parlement in deze anticiperend reeds had geformuleerd. Dan gaat het over die medeschuldigheid.

Het zou me uiteraard verheugen mocht dit debat binnen de NAVO kunnen worden gevoerd. Wij zijn echter niet rechtstreeks bevoegd, als we de bevoegdheid van minister Moerman met betrekking tot het transport buiten beschouwing laten. Dit debat hier is politiek, maatschappelijk en humanitair relevant. Een aantal leden hebben erg zinvolle dingen gezegd, maar de politieke bevoegdheid hebben we niet, die berust bij de federale overheid. Mijnheer Roegiers, ik neem aan dat u, als lid van de meerderheid, er op federaal niveau een punt van zult maken en dat u zult vragen dat de federale regering het debat zou aangaan en zou ingaan op uw vraag.

Ik deel de humanitaire bezorgdheid van heel wat leden. De Vlaamse Regering heeft terzake geen standpunt ingenomen. Deze aangelegenheid is op geen enkele wijze op de agenda gezet van de ministerraad. Mochten we echter geconfronteerd worden met een resolutie, een motie of een meerderheidsstandpunt, dan garandeer ik u dat de regering wel uitvoering zal geven aan die wens.

De heer Glorieux heeft gelijk: de proliferatie is zorgwekkend. We moeten alle het mogelijke doen om die te vermijden. Natuurlijk moeten we vaststellen dat die proliferatie er al is: niet alleen van zogenaamde civiele kernenergie, maar ook wat de kernwapens op zich betreft is er een enorme proliferatie. We leven in een wereldcontext waarbij heel wat landen over deze massavernietigingswapens beschikken.

Dit is ook mijn humanitaire bekommernis. Persoonlijk zou ik echt blij zijn mocht dit debat binnen de NAVO worden gevoerd. Ik weet niet of dat

Bourgeois

is gebeurd. Als het parlement daar een uitspraak over zou doen, zal ik die zoals altijd voorleggen aan de regering en daar gevolg aan geven.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik wil eerst even ingaan op de boeiende uiteenzettingen van een aantal andere leden. Mijnheer de voorzitter, u verweet me een beetje mijn woordgebruik over het illegaal zijn van kernwapens en het dreigen met het gebruik ervan, en wanneer in dat verband wordt gesproken over misdaden tegen de menselijkheid. Ik heb mijn interpellatie zo objectief mogelijk gehouden. Ik heb de woorden geciteerd die door het hoogste rechtsorgaan ter wereld zijn uitgesproken. Het zijn niet mijn woorden, ik ben gewoon de boodschapper. Als u moeite hebt met die terminologie, dan moet u zich in eerste instantie niet tot mij richten, maar tot de instantie die deze woorden heeft uitgesproken. U kunt me dat niet verwijten.

Mijnheer de minister, ik kan me voorstellen dat het woordgebruik van de resolutie uit de vorige zittingsperiode u verbaast. Eerlijkheidshalve moet ik zeggen dat ik zelf nog niet in het parlement zetelde toen deze tekst werd opgesteld en goedgekeurd. Wel weet ik dat onder meer de fractieleider van uw partij en een minister uit uw regering dit mee hebben ondertekend. Ik neem aan dat dit toch niet de eerste de beste politici in dit huis zijn en dat ze wel wisten wat ze hebben ondertekend en waarop ze hebben aangedrongen.

Minister Geert Bourgeois: Ik heb nu pas de tekst van de resolutie onder ogen gekregen en ik vind de passage die in uw tekst staat hier niet terug, tenzij ik maar een verkorte versie heb.

De heer Jan Roegiers: Die passage staat bij de toelichting en het overwegende gedeelte.

Minister Geert Bourgeois: In het overwegende gedeelte is het niet terug te vinden.

De heer Jan Roegiers: Het gaat over de toelichting bij stuk 82 uit 1999-2000. Daar lezen we: 'Met andere woorden, het Vlaams Parlement en de

Vlaamse Regering kunnen en mogen zich niet verbergen.' De rest van de passage heb ik geciteerd. Het staat inderdaad niet in het deel waarover is gestemd.

Ik begrijp dat u alleszins geen weet hebt van initiatieven die door de vorige Vlaamse Regering zouden zijn genomen. Dat is uiteraard uw schuld niet. Mocht de vorige regering terzake niets hebben gedaan, dan ergert dit me en dan daagt dit ons alleen maar uit om het in deze zittingsperiode en met deze regering beter te doen. Ik blijf erbij dat het debat over de kernwapens eigenlijk nog maar echt goed op gang is gekomen, meer door de initiatieven in andere NAVO- en Europese landen. Een aantal leden hebben me gesteund in die stelling. Vlaanderen en België mogen dan al een punaise op de wereldkaart zijn, mevrouw Smet, op punaises kan men zijn banden stuk rijden. We kunnen daar wel degelijk een rol in spelen. De vraag is alleen hoe we dit tactisch het best aan boord leggen.

Ik kondig alleszins een motie aan. We zullen proberen om met de meerderheidspartijen tot een eenvormige tekst te komen. Ik sluit echter niet uit dat we, los van de motie, nog eens zouden trachten een voorstel van resolutie in te dienen. Indien we een meerderheid vinden om dat voorstel goedgekeurd te krijgen, zal de Vlaamse Regering wel degelijk kunnen worden aangepord om er bij de federale regering op aan te dringen dat die een standpunt zou innemen, in NAVO- of Europees verband.

De heer Jan Loones: De minister is een prominent lid van een extreem pacifistische partij. De interpellant mag dus gelukkig zijn dat deze minister in de regering dit dossier ter harte neemt. Een resolutie of een motie zal mensen dwingen een standpunt in te nemen.

De heer Eloi Glorieux: De voorzitter had het over een halve eeuw vrede dankzij kernwapens. Is het niet veeleer een halve eeuw vrede ondanks kernwapens? Voor de volkeren van Polynesië, de Oei-goer in China, de steppevolkeren in Kazachstan, de Nenets op Nova Zembla, de indianen in Nevada en de aboriginals in Australië klinkt de slogan 'een halve eeuw vrede dankzij kernwapens' erg bitter. Hun leefwereld is in hoge mate radioactief vervuild ten gevolge van de ontwikkeling en het testen van kernwapens.

Glorieux

Het Hof van Den Haag heeft op geen enkele manier de deur op een kier gelaten voor een rechtvaardiging van het gebruik van kernwapens. Ik heb de originele Engelse versie van het vonnis, en ook een Nederlandse vertaling ervan van de Juristen voor Vrede. De voorzitter van het hof heeft nadien een stemverklaring afgelegd. Dat is in dat soort van zaken erg ongebruikelijk. Daarin zegt hij dat er absoluut geen misverstand mag bestaan: de uitspraak zet op geen enkele manier de deur op een kier voor een rechtvaardiging van het gebruik van kernwapens.

De Vlaamse Regering heeft al eerder gevraagd dat in het federale parlement onverwijld initiatieven zouden worden genomen. In deze aangelegenheid zou dat ook moeten gebeuren. De Vlaamse Regering zou zelf een initiatief moeten nemen. Ik hoop alleszins een bondgenoot te hebben gevonden in de heer Loones en zijn extreem pacifistische partij. Donderdag hou ik een interpellatie over de oprichting van een rollend fonds ter ondersteuning van de militaire vliegtuigbouw. Ik hoop daar zijn extreem pacifistische steun te krijgen.

De heer Karim Van Overmeire: We zullen elkaar niet overtuigen. Het is wel mijn persoonlijke overtuiging dat die periode van 50 jaar vrede in Europa, in het licht van de gehele geschiedenis, opvallend is. Die afschrikingsstrategie heeft mijns inziens een conventionele oorlog in Europa, mét veel slachtoffers, voorkomen. Men mag geen eenzijdig beeld ophangen, en men mag dat zeker niet doen in de bewoordingen die de heer Roegiers hier gebruikt. Hij citeert wel uit het arrest, maar het is een stap te ver als hij stelt dat iedereen die niet meewerkt aan de verwijdering van kernwapens uit Europa zich bezondigt aan een vorm van oorlogsmisdaden.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heren Roegiers, Van Nieuwenhuysen en Glorieux werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de goedkeuring van het voorstel van resolutie Cliveti in de commissie Sociale Zaken van de Raad van Europa, de inspanningen die terzake werden gedaan door de Vlaamse Regering en de besluiten die eruit worden getrokken

Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de ontwerpresolutie van rapporteur Cliveti

De voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de goedkeuring van het voorstel van resolutie Cliveti in de commissie Sociale Zaken van de Raad van Europa, de inspanningen die terzake werden gedaan door de Vlaamse Regering en de besluiten die eruit worden getrokken, met daaraan toegevoegd de vraag om uitleg van de heer Demesmaeker tot minister Bourgeois, over de ontwerpresolutie van rapporteur Cliveti.

Minister Bourgeois antwoordt tevens in naam van minister-president Leterme.

De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik heb mijn verzoek om een vraag te stellen ingediend op 9 juni, toen de ontwerpresolutie van rapporteur Cliveti bekend werd. De bewoordingen van mijn verzoek zijn ondertussen natuurlijk wat gedaemd.

De Commissie voor Sociale Zaken van de Raad van Europa heeft de ontwerpresolutie van rapporteur Cliveti inmiddels goedgekeurd. Het grootste gedeelte van de resolutie is positief. Daarin staat dat een aanpassing van de taalwetgeving zoals de Franstaligen altijd hebben gevraagd niet aan de orde is, maar dat ze beter moet worden toegepast. Ze moet kunnen worden afgedwongen.

Het venijn zit in de staart, want mevrouw Cliveti bepleit tweetalige scholen. Ik heb daarover vorige

Demesmaecker

week in de plenaire vergadering een vraag gesteld, en we kennen allemaal het antwoord van minister Vandenbroucke. In de tekst wordt ons land ook opgeroepen om het Minderhedenverdrag goed te keuren en de Franstaligen als nationale minderheid te erkennen. Het Minderhedenverdrag heeft op zich niets te maken met de taaltoestanden in de Brusselse ziekenhuizen. Overigens gebruiken de Franstaligen de term 'nationale minderheid' oneigenlijk. Voor de Raad van Europa is het Minderhedenverdrag een instrument om de fouten uit het verleden recht te zetten. Zo wil men de rechten vrijwaren van bevolkingsgroepen die na het ontstaan van nieuwe natie-staten – na de eerste en de tweede wereldoorlog – in de verdrukking kwamen. Dat verdrag is dus niet van toepassing op Franstaligen uit Brussel of Wallonië die zich bewust komen vestigen in Nederlandstalig gebied waar het Nederlands de enige officiële bestuurs-taal is.

De Franstaligen zien in dat Minderhedenverdrag een hefboom om de eentaligheid van Vlaanderen af te bouwen. Toch werden de paragrafen erover goedgekeurd en de Vlaamse amendementen weg-gewuifd. Ik lees in een aantal Vlaamse kranten van 22 juni dat PS-senator Marie-José Laloy de hand zou hebben gehad in de totstandkoming van de tekst. CD&V-Kamerlid Luc Goutry, die ook plaatsvervangend lid is van de Commissie voor Sociale Zaken, zegt in De Standaard: 'Er is een ambetant vermoeden dat Cliveti onder één hoedje speelt met PS-senator Marie-José Laloy.' Hij heeft het over het feit dat de Vlaamse amendementen nauwelijks aan bod zijn gekomen en over de last-minutewijzigingen aan de resolutie, wat volstond om de Franstaligen toe te laten hun amendemen-ten in te trekken. We stellen keer op keer vast dat de Franstalige lobby heel goed werkt. Blijkbaar slaagt ze er altijd in haar verhaal zeer goed te ver-kopen.

Mijnheer de minister, de stemming in de plenaire vergadering heeft plaats in oktober. De vraag is wat we eraan gaan doen. Welke stappen kun-nen en zullen we ondernemen tegen de oproep tot ratificatie van het minderhedenverdrag en de erkenning van onze Franstalige medeburgers als een minderheid in Vlaanderen? Hiervoor verwijs ik graag naar de houding van de Vlaamse meer-derheid in het regeerakkoord. Daarin staat dat de

Vlaamse Regering er zich toe verbindt onder geen enkel beding het Minderhedenverdrag te ratifice-ren. Overweegt de Vlaamse Regering diplomatie-ke stappen te zetten bij de Raad van Europa, ook met het oog op de evaluatie in de commissie voor Justitie van het verdrag van de Europese Min-derheden? Wat zijn uw inzichten en plannen ter-zake? Hoe moet die Vlaamse diplomatie worden ingeschakeld? Moet de Vlaamse Regering hier actief in optreden? Of zijn het de Vlaamse leden van de raad zelf die zelf moeten optreden, daarin gesteund door de Vlaamse Regering?

Mijnheer de minister, mijn enige bekommernis is dat we resultaten bereiken. Ik ben dan ook heel benieuwd naar uw antwoord.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, met mijn interpellatie heb ik niet de bedoeling de discussie over het nut van het initiatief dat aan de basis ligt van de resolutie, opnieuw te voeren. Dat is al uitvoerig gebeurd in verschillende com-missies. Ik wil wel weten wat de gevolgen van de klacht zullen zijn en wat de Vlaamse Regering heeft ondernomen om te vermijden dat er brok-ken worden gemaakt. Het gaat er me natuurlijk ook om te weten wat er nog te doen staat tijdens de volgende maanden.

Ik vrees dat er inderdaad nog enige initiatieven moeten worden genomen, en dan niet zozeer inzake het eigenlijke onderwerp van het onder-zoek: de erkenning van de taalproblematiek in de Brusselse openbare ziekenhuizen. Wat dat betreft, stellen we vast dat het bestaan van dit probleem niet wordt tegengesproken. Bij de aanbevelingen werden op het laatst echter nog een aantal opmer-kelijke afzwakkingen doorgevoerd. Er wordt inderdaad gezegd dat de PS-collega van mevrouw Cliveti, mevrouw Laloy, daar de hand in zou kun-nen hebben. Na het bezoek van mevrouw Cliveti en de verklaringen die ze onmiddellijk daarna heeft afgelegd in Le Soir hadden we al de indruk dat haar een en ander was ingefluisterd door mevrouw Laloy.

In de resolutie stond onder meer dat de taalpro-blemen in de Brusselse ziekenhuizen alleen kun-nen worden opgelost als iedereen getuigt van

Van Nieuwenhuysen

goodwill, openheid, tolerantie, pragmatisme en flexibiliteit. Na de wijziging lijkt het erop dat die goodwill op dit ogenblik al aanwezig is en dat er enkel in die richting moet worden verder gegaan. Mijnheer de minister, u en ik weten beter.

Er werd ook nog een tweede last-minutewijziging doorgevoerd. In de oorspronkelijke resolutie werd de vertegenwoordigers van de beide gemeenschappen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest aangeraden om de controlemechanismen op de tweetaligheid en de toepassing van de taalwetgeving te versterken. In de aangepaste versie moeten ze alleen nog maar worden geëvalueerd. De stelling wordt daarmee alleen nog maar een veronderstelling.

Het probleem situeert zich echter vooral op het laatste punt, dat niets te maken heeft met de taaltoestand in de Brusselse ziekenhuizen, maar alles met de Franstalige aanwezigheid in de Vlaamse Rand. Iedereen weet ondertussen waarover het gaat. De gemeenschappen worden opgeroepen om tweetalig onderwijs te organiseren en om – voor de zoveelste keer – het Verdrag over de Europese Minderheden te ratificeren. De koppeling waarvoor de heer Van den Brande hier in de maand mei nog heeft gewaarschuwd, wordt wel degelijk gehandhaafd.

Tot nog toe heeft de Vlaamse Regering die boot steeds afgehouden. Ik hoop dat ze dat zal blijven doen. Dit is al de vierde rapporteur die zich sinds 1998 naar Vlaanderen heeft begeven. Telkens weer wordt Vlaanderen gestigmatiseerd omdat het een vermeende Franstalige minderheid zou discrimineren en dus de mensenrechten niet meer zouden naleven. Steeds opnieuw wordt erop aangedrongen het Minderhedenverdrag te ratificeren. Mijnheer de minister, ik vrees vooral dat de druk alsmaar zal verhogen om daaraan toe te geven.

We moeten ons de vraag stellen wat er deze keer weer is fout gegaan. In uw antwoord op de interpellatie die in de maand mei door de heer Van Overmeire werd gesteld, zei u dat u zich vooral hebt toegelegd op het verstrekken van objectieve informatie. U zei dat 'ervaringen uit het verleden leren dat een agressieve strategie niet de meest productieve is.' Een assertieve houding gecombineerd met politieke kundigheid zouden volstaan.

Het is duidelijk dat dit niet het geval is. De vraag is of dat een gevolg is van een gebrek aan assertiviteit dan wel van politieke kundigheid, of van de beide samen.

Mijnheer de minister, welke lessen en besluiten heeft de Vlaamse Regering getrokken uit deze mislukking? Het moet nu toch wel duidelijk zijn dat de strategie die tot dusver werd gehanteerd ofwel niet de juiste was, ofwel dat er onvoldoende aandacht is besteed aan de uitvoering ervan. Het zou goed zijn die lessen snel te trekken. Het verhaal is immers nog niet ten einde. De resolutie moet in oktober nog worden bevestigd door de plenaire vergadering van de Raad van Europa. Er is dus nog ruimte om initiatieven te nemen.

Mijnheer de minister, wat heeft de Vlaamse Regering sinds april nog aan initiatieven genomen met het oog op de bespreking van het verslag van mevrouw Cliveti in de Raad van Europa? Minister Anciaux overwoog in april om twee initiatieven te nemen. Een eerste was het voorleggen van een stevig dossier met een onderbouwde documentatie aan de leden van de commissie voor Sociale Zaken van de Raad van Europa. Is dat ook effectief gebeurd? Hij dacht ook aan het uitsturen van een specifieke deskundige om de nodige contacten te leggen. Ik veronderstel dat hij daarbij niet opnieuw aan zijn vader dacht. Is er op dat vlak iets gebeurd?

Bovendien vraag ik me af of het de bedoeling was om alleen het dossier van de taaltoestanden in de Brusselse ziekenhuizen te bepleiten. Waren de – eventuele – inspanningen vooral gericht op de ondersteuning van de Vlaamse petitie, of werden er ook initiatieven genomen om te trachten de eisen van de Franstaligen te weerleggen? In elk geval werden er geen resultaten bereikt. Werd de zaak al door de Vlaamse Regering besproken? Hebt u al een idee op welk vlak de – eventuele – inspanningen hebben gefaald?

Mijnheer de minister, een van uw voorgangers heb ik vaak horen verkondigen dat het federale buitenlandse beleid een beleid moest zijn van de verschillende delen van de federatie. Heeft de Vlaamse Regering weet van federale démarches in deze aangelegenheid, al dan niet via de Belgische diplomatie? Ik verwijs andermaal naar de opmerking van de heer Van Overmeire bij zijn interpellatie. Hij zei dat er tot dusver weinig animo is

Van Nieuwenhuysen

geweest om het Belgische federale model binnen de Raad van Europa te verdedigen.

Er volgt nog een belangrijke episode. Heeft de Vlaamse Regering al beslist démarches te doen met het oog op de bespreking van de resolutie in de plenaire vergadering van de Raad van Europa? Zeker zo belangrijk lijkt me de evaluatie van het Verdrag van de Europese Minderheden die de commissie voor Justitie van de Raad van Europa opmaakt. Als ik het goed heb begrepen, is het de bedoeling uit te zoeken waarom een aantal landen het verdrag tot dusver niet hebben ondertekend of geratificeerd. Ik heb ook gelezen dat een gevolg van die evaluatie zou kunnen zijn dat wordt erkend dat de Franstaligen in Vlaanderen geen nationale of regionale minderheid zijn. Dat is ongemeen belangrijk. Het zou de Franstaligen een niet te onderschatten drukkingmiddel uit handen slaan. Mijnheer de minister, is de Vlaamse Regering zich daar terdege van bewust? Hoe zal ze daarop inspelen?

In zoverre engagementen in Vlaanderen nog iets te betekenen hebben, zou ik de formele bevestiging willen dat de Vlaamse Regering vasthoudt aan het regeerakkoord en de verbintenis dat het zogenaamde Minderhedenverdrag niet ter ratificatie zal worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement. Hoe staat de Vlaamse Regering tegenover het organiseren van die fameuze tweetalige scholen in Vlaanderen of Brussel? Ik meen te hebben begrepen dat minister Vandenbroucke daar geen voorstander van is. Dat kan trouwens ook niet omwille van de taalwetgeving. Ik zou echter graag de bevestiging hebben dat de Vlaamse Regering dit denkspoor formeel afwijst.

De voorzitter: De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, we kunnen heel kort zijn over de grond van de zaak met betrekking tot het Minderhedenverdrag. In het ontwerp van resolutie over de taaltoestanden in de Brusselse ziekenhuizen heeft mevrouw Cliveti op een oordeelkundige manier de Vlaamse stelling aangetoond. Ze heeft misschien geleerd uit vorige rapporten en resoluties. Ik zou dus uit de bijbel willen parafraseren: 'Vrees niet, kleinharti-

gen.' Als sommige punten overeenstemmen met ons standpunt, moeten we niet onmiddellijk zeggen 'dat de hemel op ons hoofd valt', om Asterix aan te halen.

In het ontwerp van resolutie staat nu duidelijk dat er een probleem is. Toen mevrouw Cliveti hier op bezoek kwam, was de vraag nog of er wel een probleem was. Vooraleer men formele klachten neerlegt over de medische zorg, moet er al een groot probleem zijn. Dat staat zelfs los van de taaltoestanden.

Waarover het echt gaat, zijn de punten uit de resolutie die niet overeenstemmen met onze opvattingen. Er wordt in punt 8.I gesuggereerd 'to encourage cultural communication and cooperation across the language barriers in Belgium, for example by opening some bilingual schools in the three communities and in particular in the Brussels-Capital region'. Dat staat in tegenstelling tot wat mevrouw Cliveti zelf heeft gezegd in haar 'preliminary draft resolution'. Ze stelt daarin dat de complexe taaltoestanden in België het gevolg zijn van historische compromissen over een aantal specifieke situaties.

Veel belangrijker nog is de inherente tegenstelling tussen punt 5 en punt 8.I. In het eerstgenoemde punt stelt ze dat er geen enkele reden is om de taalwetgeving te veranderen. Dat is ook de Vlaamse houding. Het gaat erom hoe de handhaving van de bestaande wetgeving kan worden versterkt.

Punt 8.II handelt over de ratificatie van de Kaderconventie over de Minderheden. Daarover kan geen enkele discussie bestaan. De toenmalige regering heeft in 1997 het eerste standpunt vastgelegd. Daarin staat dat er maar één nationale minderheid is in België, namelijk de Duitstalige. Dit komt ook overeen met de geest van het Minderhedenverdrag. In oorsprong gaat het om het beschermen van minderheden die door historische – oorlogs- of andere – omstandigheden losgemaakt zijn van hun natuurlijke culturele biotoop. Een belangrijk onderdeel van de Minderhedenconventie gaat over de lange banden met een bepaald gebied. Als we die logica volgen, kunnen we de vraag stellen hoe we moeten omgaan met de Duitstaligen die door een historische evolutie werden losgemaakt van hun natuurlijke biotoop.

Van den Brande

Dit standpunt is dus heel duidelijk. Ofwel wordt er in een bepaald land een institutionele constructie op poten gezet waarbij rechten aan minderheden worden gegeven. In België is dat gebeurd door het instellen van een paritair samengestelde regering, een paritair samengestelde administratie, het invoeren van dubbele meerderheden enzovoort. Ofwel wordt gekozen voor een systeem zoals in de Kaderconventie. Het is het een óf het ander.

Ik verwijs naar een niet onnuttig document van 29 februari 1996, de zogenoemde 'Schrikkelnota'. Daarin wordt gesteld dat als men het huidige institutionele bouwwerk afschaft, er zonder problemen kan worden nagedacht over de ratificatie van een Minderhedenconventie. Men kan echter niet het ene én het andere willen. Sinds 1997 wordt dat standpunt ingenomen.

De vraag is wat er nu verder moet gebeuren. Ook ik heb de verklaringen gehoord dat dit zowat het einde der tijden zou zijn. Dat klopt natuurlijk niet, want de procedure loopt nog. In september zal het Legal Affairs and Human Rights Committee de discussie voeren. Als daar een besluit wordt genomen, zal het Standing Committee pas op 23 november in Boekarest een uitspraak doen over het voorstel van rapport.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, misschien is het goed dat we weten wat we nuttigerwijze kunnen doen om een oplossing te vinden die zo dicht mogelijk ligt bij het Vlaamse standpunt. Uw interpellatie was vrij genuanceerd. Mijnheer de voorzitter, na de behandeling vorige week in de bevoegde commissie in Straatsburg zijn er contacten geweest met mevrouw Cliveti. Daaruit mag ik afleiden dat ze heel goed begrijpt dat haar rapport niet gaat over de institutionele discussie over de Minderhedenconventie als dusdanig, maar wel over de taaltoestanden in de Brusselse ziekenhuizen.

Uit wat ik vernomen heb na de commissievergadering van vorige week, mag worden afgeleid dat we niet mogen uitsluiten dat er finaal een minstens op twee punten gewijzigd voorstel ter bevestiging zal worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering ofwel het Permanent Comité, dat is een kwestie van waar men welke rapporten naartoe stuurt. Onder meer punt 8.I is niet conform

de eigen overwegingen van de rapporteur, omdat er niet wordt gepleit voor een aanpassing van de taalwetgeving terwijl geweten is dat we zitten met eentalige gebieden, met uitzondering van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Verder heb ik vrij veel contact gehad met de heer Boris Cilevics, de rapporteur voor de Legal Affairs and Human Rights Committee, die trouwens oorspronkelijk aangeduid was om deze aangelegenheid te bekijken, voor deze taak werd toegewezen aan mevrouw Cliveti. De heer Cilevics heeft op 15 juni 2005 een document voorgesteld over 'the Ratification of the Framework Convention for the Protection of National Minorities by Council of Europe Member States'. Dat document bevat een analyse over de vijf landen die getekend hebben maar niet geratificeerd en de twee landen die noch getekend, noch geratificeerd hebben.

Er wordt voorgesteld om toch eens na te gaan om welke redenen bepaalde landen niet tekenen en/of niet ratificeren. In dat document staan twee voorstellen. Het eerste omvat het volgende: 'visits by the rapporteur to the relevant governmental authorities of member states which have not ratified the Framework Convention with the view to discussing issues which have thus far prevented ratification'. Het tweede voorstel luidt als volgt: 'the holding of a colloquy to which representatives of the relevant governmental authorities could be invited, along with the representative of the advisory committee' – hier verwijst hij naar het adviescomité bij het comité van ministers – 'to explore issues surrounding non-ratification'.

Na een aantal gesprekken die we met haar gehad hebben, kan ik met een gerust gemoed zeggen dat het niet de bedoeling is van mevrouw Cliveti om in haar rapport de juridische discussie te voeren over de huidige situatie aangaande de niet-ratificatie van het Minderhedenverdrag door België. Anderzijds vermoed ik – maar ik kan me vergissen – dat er een kruisbestuiving zal zijn tussen het rapport van de heer Cilevics en de uiteindelijke resolutie met betrekking tot de taaltoestanden.

Sedert de behandeling in de Commissie voor Sociale Zaken van de Raad van Europa zijn er twee nieuwe elementen bijgekomen. Enerzijds bestaat er in het voorstel van resolutie een contradictie tussen het punt 8.I enerzijds en de punten 2 en 5 anderzijds. Verder is er iets in het voorstel van

Van den Brande

resolutie geslopen dat sowieso niet kan, namelijk het feit dat in punt 8.II wordt gezegd dat de Franse Gemeenschap zou moeten worden erkend als een 'national minority'. Dat laatste klopt helemaal niet met de werkelijkheid. Er zou nog een logica in te vinden zijn indien er gezegd werd dat respectievelijk de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap minderheden zijn binnen de federale context enzovoort, maar wat hier staat is natuurlijk helemaal uitgesloten.

Dat brengt me dus tot de conclusie dat we op een pragmatische en praktische manier moeten doorzetten. Ik denk dat de Vlaamse Regering gedaan heeft wat ze moest doen, en u in het bijzonder, mijnheer de minister, evenals de minister-president. Ik ben ervan overtuigd dat u uw inspanningen van de afgelopen weken en maanden niet zult verminderen. We moeten proberen om het samen te doen. Volgens mij – maar iedereen heeft het recht zich te vergissen – is wat nu voorligt niet de tekst die definitief zal worden voorgelegd aan de plenaire vergadering.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de voorzitter, ik zal proberen beknopt te zijn. Mijn betoog ligt in dezelfde lijn als dat van de heer Van den Brande. Ik wil kort iets zeggen over het Minderhedenverdrag en daarna over het eigenlijke onderwerp van de petitie, waarvan ik een van de indieners was.

Wat het Minderhedenverdrag betreft, valt er een merkwaardige vaststelling te maken bij de resolutie van mevrouw Cliveti. U weet allemaal zeer goed dat we als indieners van deze petitie zeker niet gevraagd hebben naar de ratificatie van het Minderhedenverdrag, laat staan dat we het in onze vraag in de petitie aan bod hebben laten komen. In die zin treed ik de heer Demesmaeker bij: het ene onderwerp heeft totaal niets te maken met het andere. Sommigen zouden ons kunnen verwijten – dat is niet gebeurd, maar soms sluimert het wel een beetje – dat we er bijzonder dom aan gedaan hebben om met onze petitie naar de Raad van Europa te gaan, omdat dit tot gevolg heeft gehad dat het Minderhedenverdrag en de ratificatie ervan nu weer op de agenda staan. Ik wil de collega's er toch op wijzen dat ook die zaak een 'ongoing history' is en dat Vlaanderen dus

toch vroeg of laat opnieuw met die zaak zou worden geconfronteerd. Dat is in elk geval toch mijn overtuiging.

Verder is het trouwens opvallend dat mevrouw Cliveti in haar tweedelig rapport een zekere tegenstrijdigheid heeft ingebouwd. Enerzijds pleit ze in de resolutie ondubbelzinnig voor de ratificatie, anderzijds heeft ze het in haar toelichting, als ik het zo mag noemen, kort over de situatie van de Franstaligen in de Rand en meer bepaald over de borstkankerscreening bij Franstalige vrouwen in Vlaams-Brabant. Daarover zegt ze letterlijk dat er geen enkele vorm van discriminatie is van de Franstalige vrouwen in Vlaams-Brabant en dat het normaal is dat het Nederlands de voertaal is van die oproepingsbrieven voor dat gezondheidsonderzoek, omdat in Waals-Brabant de voertaal voor dergelijke onderzoeken natuurlijk het Frans is. Ze volgt dus dezelfde redenering als wij hier.

Er zit nog wel wat politieke speling op, maar voor de verdere afhandeling van dit zeer delicate dossier denk ik dat de heer Van den Brande naar de juiste openingen zoekt en ook de juiste strategieën volgt. Hij pleit voor een actieve strategie, waarbij we ervoor zorgen dat we zelf nog enigszins de hefboom in handen hebben. Dat lijkt me althans nuttiger dan een passieve strategie waarbij we gewoon zeggen dat we niet ratificeren en niets doen, want ondertussen gaan de debatten in de Raad van Europa natuurlijk wel voort. Ik denk echter niet dat de Vlaamse Regering zich kan vinden in zo'n passieve strategie.

Dan wil ik het nog even kort hebben over het eigenlijke onderwerp van de petitie. Ik zou de collega's, zowel hier als in de Raad van Europa, willen oproepen om deze zaak niet te negatief te bekijken. Ik raad u aan om, voor zover u dat al niet gedaan hebt, het verslag van mevrouw Cliveti en de resolutie eens rustig te lezen. Daarin staan inderdaad een aantal vervelende punten – ik zou het ook niet meer noemen dan dat – die hier ook al aan bod zijn gekomen, zoals het voorbeeld van het tweetalig onderwijs en de last-minuteaanpassingen die de zaak er voor ons niet beter op gemaakt hebben.

Op die zaken na is het echter een evenwichtig verslag, niet alleen in vergelijking met het rampzalige interview in Le Soir van enkele weken geleden, maar ook gewoon als tekst op zich. Er staan ook

Gatz

een aantal goede suggesties is. Met andere woorden: we moeten er ons voor hoeden de sfeer rond heel dat dossier zo te laten evolueren dat het lijkt alsof we onze eigen nederlaag aan het organiseren zijn.

Ik wil nogmaals zeggen dat ik wel voorzichtig wil zijn. Dat Minderhedenverdrag blijft meer dan een steentje in onze schoen binnen de hele petitie, het is zelfs een vrij grote steen. Daarvoor verwijs ik naar de uiteenzetting van de heer Van den Brande. We kunnen wel tevreden zijn over de eigenlijke vraag van de indieners van de petitie. Ik geef daar slechts een kanttekening bij. Ik heb vanaf het begin, toen we naar Straatsburg gingen om deze zaak aan te klagen, gezegd dat ik grotendeels tevreden ben met de tekst zoals hij nu voorligt. Ik ben me er echter wel van bewust dat de zaak daarmee niet opgelost is, verre van natuurlijk. Uiteindelijk zal de kwestie toch weer hier verder haar beslag moeten krijgen, rekening houdend met de Belgische krachtsverhoudingen tussen Vlamingen en Franstaligen en ook op Brussels niveau.

De heer Karim Van Overmeire: Collega's, ik zou ten persoonlijke titel nog een paar kleine opmerkingen willen maken. Ten eerste is er de stelling dat de PS voor een deel de pen van mevrouw Cliveti heeft vastgehouden. Het is natuurlijk een gedurfde stelling, maar men kan toch niets anders dan besluiten dat het zo is. We stellen namelijk vast dat mevrouw Cliveti haar ontwerprapport helemaal opstelt en dit document de hele tijd verspreid wordt, maar dat ineens ter zitting – nog niet eens in de mappen, maar ter zitting – een nieuw document wordt uitgedeeld waarin een aantal 'correcties' zijn aangebracht. Die 'correcties' – laten we het zo maar noemen – komen volledig tegemoet aan de amendementen die mevrouw Laloy van de PS van plan was in te dienen. Dit is toch wel een bedenkelijke manier van werken, die ons vertrouwen in mevrouw Cliveti toch wel een beetje heeft geschaad.

De collega's van de verschillende Vlaamse partijen in Straatsburg hebben elk op hun manier getracht om die zaken bij te sturen. Het reglement van de commissies bepaalt dat alleen effectieve leden en plaatsvervangers daar het woord kunnen voeren. Ik denk dat de heer Goutry van de CD&V dat op een heel goede manier heeft gedaan. Bij het ver-

laten van de zaal werd mevrouw Cliveti trouwens 'belaagd' door Vlaamse leden van de Belgische delegatie, die verder het gesprek met haar zijn aangegaan en haar op betere ideeën hebben trachten te brengen. Dit betekent niet het einde ter tijden, mijnheer Van den Brande, en de hemel valt nog niet op ons hoofd, maar ik ben daar toch met een heel speciaal gevoel naar buiten gegaan na de stemming over de amendementen van de heer Goutry, die zeer goed waren. Er zijn namelijk 81 stemgerechtigde leden, waarvan er 11 hun stem hebben uitgebracht. Een van de amendementen is verworpen met 4 stemmen voor en 5 tegen bij 2 onthoudingen. Dat betekent dus dat, indien 2 van de 70 niet-aanwezige leden wel aanwezig waren geweest en voor het amendement-Goutry hadden gestemd, de uiteindelijke tekst er anders had uitgezien.

De vraag is nu wat we hieraan kunnen doen. Ik weet het ook niet. Het is heel moeilijk om contact te krijgen met de stemgerechtigde leden, die uit zoveel verschillende landen afkomstig zijn en vaak afwezig zijn, en hen op een of andere manier te overtuigen van de noodzaak om een amendement te steunen. Ik stel alleen maar vast – en ik denk dat de andere collega's die in de Raad van Europa aanwezig zijn, dat ook vaststellen – dat we als Vlamingen toch voor een stuk gehandicapt zijn. Men spreekt over de Vlaamse leden bij de parlementaire vergaderingen van de Raad van Europa, maar er is geen Vlaamse delegatie. Er is alleen een Belgische delegatie. De voorzitter van die Belgische delegatie is een Franstalige socialist. Er is alleen een briefing met de Belgische ambassadeur. Het enige formele platform dat er is om tot een gedachtewisseling te komen over een strategie-bepaling, is er een op Belgisch niveau, en zoals u weet laat de federale overheid het op dit vlak volledig afweten. Dat niveau wordt volledig geblokkeerd door de tegenstellingen tussen Vlaanderen en Wallonië.

Ik weet dat de regering niet op het werkterrein van de parlementsleden mag komen. Vorige keer zijn we tot die conclusie gekomen. Ik stel echter vast dat dit op Belgisch vlak wel mogelijk is: er is een briefing met de Belgische ambassadeur en met alle Belgische leden die worden uitgenodigd. Ik denk dat het nuttig zou zijn om daar een soort Vlaamse subcommissie of subdelegatie of een ander formeel platform te hebben waar van gedachten kan worden gewisseld. Dan zouden we misschien eens

Van Overmeire

een stemming krijgen in de Commissie voor Sociale Zaken waarbij een zaak niet wordt verworpen met 4 stemmen tegen 5, maar aangenomen met 6 tegen 5. Dan zouden we hier een volledig andere discussie hebben gehad, collega's. Dan zou men gezegd hebben: 'De Vlamingen halen hun slag thuis bij de Raad van Europa, want het rapport-Cliveti wordt aangepast en de tekst die uiteindelijk werd goedgekeurd, zit volledig op de lijn van de Vlamingen'.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil nogmaals herhalen wat ik vorige keer reeds heb gezegd: dit is een zaak is waarin de hele Vlaamse parlementaire vertegenwoordiging aan hetzelfde zeel trekt. We hebben allemaal – ik heb althans geen dissonanties gehoord – dezelfde bedoelingen en we streven allemaal hetzelfde gemeenschappelijke oogmerk na.

Ik zou het dan ook in die sfeer willen houden. Ik denk dat we er niets bij te winnen hebben om elkaar proberen vliegen af te vangen of bepaalde verwijten toe te sturen. Het is inderdaad een zaak van de Raad van Europa, een assemblee met parlementsleden met eigenheden, met een hoge graad van absentisme, met een niet zo gemakkelijke manier om daar mensen bij te betrekken, al was het maar om ze aanwezig te krijgen en dergelijke meer. Daarom heb ik toen ook gezegd dat ik bewondering heb voor de manier waarop de heer Van den Brande er ooit in geslaagd was om bepaalde zaken te keren. Ik heb toen ook opnieuw mijn vertrouwen uitgesproken in dezelfde strategie.

Het is duidelijk dat we niet verantwoordelijk kunnen zijn voor standpunten die mevrouw Cliveti inneemt, ook al doet ze dat op het laatste moment, ook al doet ze dat eventueel onder invloed van anderen, het kan ons niet geïmpu-teerd worden. Mochten we dat wel kunnen, dan zou ik mijn politieke verantwoordelijkheid opnemen en proberen in de mate van het mogelijke alles te doen wat ik zou kunnen. Er zijn inderdaad een aantal handicaps die het moeilijker maken, maar ik denk dat we er alleen bij te winnen hebben met door te gaan op dezelfde manier.

Ik ga niet opnieuw in op de voorgeschiedenis, die trouwens de vorige keer al uitgebreid aan bod is gekomen en werd toegelicht door diverse leden. Ik ga het ook niet uitgebreid hebben over het standpunt van de indieners van de klacht, dat werd verwoord door de heer Gatz. Ik denk dat niemand hier zegt dat de indieners zich van die klacht hadden moeten onthouden, dat ze het beter niet hadden gedaan. Het is inderdaad een terechte aanklacht tegen een mistoestand in Brussel. Het is alleen maar zeer ongelukkig en contradicto-risch dat we dan bij het behandelen van die klacht opnieuw worden geconfronteerd met een pleidooi om het Minderhedenverdrag toe te passen, maar dat is een zaak die ons noch de indieners van de klacht kan worden verweten.

Ik verwijs dus grotendeels, voor wat de strategie van toen en de stand van zaken van toen betreft, naar mijn antwoord van 10 mei 2005. Ik ben toen ingegaan op dat voorlopig rapport van mevrouw Cliveti, dat, ik herhaal het, een slecht voorlopig rapport was. Niet alleen werd erin gezegd dat Franstaligen in Vlaanderen en Nederlandstaligen in Brussel moeten worden beschouwd als nationale minderheden in de zin van de Kaderconventie, er stonden ook heel wat elementen in die gewoon moesten worden gekeerd. Ik kom daar straks nog op terug. We zijn er ook in geslaagd die elementen in belangrijke mate te keren. Ik onderschrijf dus wat hier ook gezegd werd door een aantal mensen, dat we de zaken niet moeten voorstellen alsof er over de hele lijn een negatief resultaat is. Integendeel, er zijn een aantal zaken veranderd in het voordeel van de Vlamingen. We zijn erin geslaagd om bij te sturen, ook al is het zo dat we op twee punten nog altijd niet zijn waar we zouden moeten zijn. De heer Van den Brande zegt dat iedereen het recht heeft zich te vergissen, maar het is geen zaak van vergissingen, men kan alleen maar werken en zijn best doen en ervoor gaan. Ik hoop dat de heer Van den Brande er inderdaad in slaagt om mevrouw Cliveti en de collega's in de commissie voor Sociale Zaken ervan te overtuigen om het standpunt op die twee nevralgieke punten te veranderen.

Collega's, ik wil toch nogmaals benadrukken dat de Vlaamse Regering wel degelijk een strategie heeft ontwikkeld vanaf het begin. Ik heb toen gezegd dat we er alles aan gedaan hebben en er ook in geslaagd zijn om de agenda van mevrouw Cliveti open te breken. Ze is ontvangen bij de

Bourgeois

minister-president en we hebben haar toen op een heel rustige manier een uiteenzetting aangeboden door een hoogleraar Staatsrecht, wat heel belangrijk is geweest voor haar beeldvorming, haar inzicht en haar informatie. We hebben gezegd: we gaan werken met een dossier, we gaan werken met overtuigingskracht, we gaan informatie verstrekken.

We hebben natuurlijk gezegd dat er geen sprake van kan zijn dat Franstaligen als een minderheid moeten worden beschouwd. We hebben ook gepleit voor het schrappen van de wijziging van het wettelijk kader van de taalwetgeving, wat toen ook een denkspoor was. We hebben toen gepleit voor het loskoppelen van de Vlaamse en de Waalse klacht. We hebben gepleit voor het schrappen van de aanbeveling tot annulering van de schorsing door de Raad van State van het taalhoffelijkheidsakkoord. We hebben ook de klachten van de Franstaligen in hun petitie van 20 januari 2004 weerlegd met voldoende onderbouwde argumenten.

Ik heb toen uitvoerig toelichting gegeven bij die strategie, en ik zal u nu zeggen wat verder aan actie is ondernomen vanaf het voorontwerp van resolutie, daterend van 1 juni 2005. Vooreerst moet ik zeggen dat het voorontwerp weliswaar een aantal onvolkomenheden bevat, maar een stap vooruit is in vergelijking met haar tussentijdse verslag. Er zijn een aantal dingen verdwenen uit dat verslag. Die aanpak was dus niet zo slecht als men zich zou kunnen voorstellen. Mevrouw Cliveti erkent in haar voorontwerp dat een oplossing niet moet worden gezocht in een aanpassing van de taalwetgeving. Die conclusie vinden we op bladzijde 7 van het rapport en bladzijde 1 van de resolutie. Volgens haar schuilt de oplossing in een beter controlemechanisme, met het oog op de correcte naleving ervan. Bovendien geeft ze in haar rapport meermaals toe dat een aanpassing van de taalwetgeving ons hele federale systeem op de heling zou zetten.

Mevrouw Cliveti knoopt dus opnieuw aan bij de zienswijze van de heer Cilevics, die vaststelde dat het probleem niet op de eerste plaats juridisch was, maar veeleer politiek en sociaal. Onze strategie bestond er net in haar ervan te overtuigen dat het hier gaat om een elementair, fundamenteel

mensenrecht, namelijk het recht op gezondheidszorg in de eigen taal en niet op de eerste plaats over een institutioneel of juridisch probleem.

Mevrouw Cliveti schrapte in haar voorontwerp ook de aanbeveling tot annulering van de schorsing door de Raad van State van het taalhoffelijkheidsakkoord. Ook dit lijkt me een grote verbetering ten opzichte van het tussentijdse rapport. Ze volgt onze argumentatie hier helemaal.

Op de klacht van de Franstaligen wordt slechts heel kort ingegaan. Mevrouw Cliveti meent dat er geen discriminatie door de Vlaamse overheid kan worden vastgesteld. In het voorstel van resolutie zelf is de Franstalige klacht niet aanwezig. De twee klachten werden dus de facto van elkaar losgekoppeld.

Het voorontwerp van resolutie bevat inderdaad twee negatieve elementen. Ze roept opnieuw op tot de ratificatie van het Minderhedenverdrag, maar in tegenstelling tot het tussentijdse rapport geeft het voorontwerp geen enkele motivatie waarom de ratificatie zou kunnen bijdragen tot de oplossing van het probleem van de toegang tot de gezondheidszorg. Integendeel, mevrouw Cliveti erkent zeer uitdrukkelijk dat haar rapport allerminst de bedoeling heeft het thema van de bescherming van de minderheden te behandelen. Volgens haar hoort een uitspraak over de minderhedenproblematiek veeleer thuis in de commissie voor Juridische Zaken. Men kan zich inderdaad dan ook afvragen waarom het voorontwerp uitdrukkelijk vraagt de Kaderconventie te ratificeren.

Het andere negatieve element is haar oproep om in Brussel tweetalig onderwijs op te richten. Meteen na het verschijnen van het verslag werd een vergadering georganiseerd door het kabinet van de minister-president en mijn kabinet, met de indieners van de petitie en Vlaamse leden van de Raad van Europa. Die vergadering had tot doel het rapport te evalueren en de te volgen strategie te bepalen. Het is natuurlijk zo dat de basisbeslissing inzake strategie en de concrete aanpak moet worden bepaald door de parlementsleden die in de Raad van Europa zetelen. Dat heb ik hier de vorige maal al ten overvloede gezegd. De Vlaamse Regering speelt hierbij slechts een ondersteunende rol.

Bourgeois

De vergadering leidde tot de volgende standpunten. Het aanschrijven van de parlementsleden van de Raad van Europa is geen goed idee. Het zou contraproductief werken en de aandacht vestigen op de verkeerde zaken. De positieve elementen uit het rapport mogen niet verloren gaan. Verder worden er amendementen uitgewerkt voor de punten 8.I en 8.II van het ontwerp van resolutie, namelijk inzake het Minderhedenverdrag en het tweetalig onderwijs. Het belang en nut van actief lobbywerk door de parlementsleden wordt nogmaals onderstreept. De parlementsleden worden aangemoedigd in hun eigen fractie actief in te spreken op hun collega-parlementsleden. Naast het voorleggen van de eigen amendementen, moet ook voldoende aandacht worden besteed aan het counteren van eventuele amendementen van Franstaligen.

Het kabinet van de minister-president en mijn kabinet hebben een aantal documenten opge maakt, naar het Frans en het Engels vertaald en aan de leden van de Raad van Europa bezorgd. Die documenten bevatten argumenten om eventuele amendementen van Franstaligen te ont krachten. Het gaat over nota's die namens de regering aan mevrouw Cliveti werden bezorgd en waarin het Vlaamse standpunt wordt uitge legd, de reacties van de indieners van de klacht op het interview in *Le Soir* van mevrouw Cliveti en een synthese van de getuigenissen in het kader van de registratie van klachten van patiënten met betrekking tot de toepassing van de taalwetge ving. Daarnaast werden een aantal voorstellen van amendement in het Nederlands, het Frans en het Engels voorbereid. Tijdens de bespreking in de commissie voor Sociale Zaken werden deze amendementen inderdaad verworpen met een kleine meerderheid en een erg klein aantal aanwe zigen. Ze zullen opnieuw worden aangebracht in de Commissie voor Juridische Zaken, op 16 september.

Het is heel goed dat de heer Goutry daar een uiteenzetting heeft kunnen houden. Dat had hij niet kunnen doen als de twee Franstaligen aanwezig waren geweest. De tweede Franstalige was er niet. De afspraak was gemaakt dat, indien hij er wel was geweest, de heer Goutry toch zijn betoog had kunnen houden ter verdediging van de amendementen. Anders hadden we geen spreekrecht

gehad bij onze eigen amendementen. Dit is dus op een goede wijze afgewerkt.

Mijnheer de voorzitter, u vroeg zich af hoe we dat kunnen verhelpen. U voegde eraan toe het ook niet te weten. Het is inderdaad een complex samenspel van een goed onderbouwd dossier hebben, overtuigen, voldoende assertiviteit hebben en anderen aanspreken. Het is ook een zaak van betrokkenheid. De vorige keer is de heer Van den Brande erin geslaagd een aantal zaken ten goede te doen keren. Dat hangt dan af van persoonlijke diplomatische vermogens, overtuigingskracht enzovoort.

Mijnheer Demesmaeker, via onze diplomatiek vertegenwoordiger in Parijs ben ik meteen op de hoogte gebracht van het verschijnen van het rapport. Voor het tweede deel van uw eerste vraag verwijs ik naar de analyse die ik zonet hebt gemaakt. Voor uw tweede vraag verwijs ik naar de eerder beschreven initiatieven die zijn genomen meteen na het verschijnen van het rapport. Ik hoef niet te beklemtonen dat we dit dossier op de voet blijven volgen en al het mogelijke doen om de zaak nog meer ten goede te keren.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, ik wil beklemtonen dat de merkelijke verbetering van het eindrapport tegenover het tussentijdse rapport aantoont dat onze strategie niet slecht was. We hebben resultaten geboekt. Ondanks de aangehaalde negatieve elementen uit het rapport, geeft mevrouw Cliveti de indieners van de petitie duidelijk gelijk en volgt ze in grote mate het Vlaamse standpunt, met weglating van een aantal negatieve elementen uit haar tussentijdse rapport.

De strategie met betrekking tot het uitsturen van een deskundige is in het verleden niet productief gebleken. Bovendien kiezen wij ook niet voor een expliciete en publieke interventie van de Vlaamse Regering bij de leden van de Raad van Europa. Volgens de Vlaamse leden van de Raad van Europa zou een dergelijke interventie kunnen worden ervaren als betuttelend en getuigend van een misplaatste bemoeizucht. De aanwezigen op de vergadering oordeelden daarentegen dat het in eerste instantie de Vlaamse leden van de Raad van Europa zijn die hun collega's moeten trachten te overtuigen. We hebben dan ook gezorgd voor ondersteuning, in de vorm van onderbouwde argumenten, amendementen en dergelijke.

Bourgeois

Ik heb geen weet van federale demarches in deze aangelegenheid, al dan niet via de Belgische diplomatie.

De Vlaamse Regering onderschrijft natuurlijk de noodzaak van culturele uitwisseling en talenkennis. Het Nederlandstalig onderwijs bewijst al sinds lang dat leerlingen ook tweetalig kunnen zijn zonder dat de onderwijsinstelling tweetalig is. Via de onderwijsplannen wordt in Vlaanderen en het Brusselse Nederlandstalige onderwijs veel aandacht besteed aan het tweedetaalonderwijs. De VGC en de Vlaamse Gemeenschap organiseren in Brussel allerlei initiatieven om leerlingen, leerkrachten en scholen te ondersteunen. Het hoeft echter geen betoog dat de Vlaamse Regering negatief staat tegenover het organiseren van tweetalige scholen in Brussel. De wet met betrekking tot het taalgebruik in het onderwijs is heel duidelijk terzake.

De mening van de Vlaamse Regering over het Minderhedenverdrag is niet veranderd. Zoals ik de vorige keer reeds zei, is er in dit land slechts één minderheid, namelijk die van de Duitstaligen. Gezien de juridische onduidelijkheid over de gevolgen van een ratificatie van het Minderhedenverdrag, met welk voorbehoud dan ook, kwamen de huidige meerderheidspartijen in het kader van het regeerakkoord overeen onder geen enkel beding het Minderhedenverdrag te zullen ratificeren. De Vlaamse Regering houdt vast aan de verbintenis in het regeerakkoord dat het Minderhedenverdrag niet ter ratificatie zal worden voorgelegd in het Vlaams Parlement. Wat mij betreft kan daar alleszins geen sprake van zijn.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de minister, u weet dat ik geen lid ben van deze commissie, maar Brussel en de Vlaamse Rand liggen me na aan het hart. Als de belangen van die kleine regio raakpunten hebben met het grote internationale gebeuren, wil ik hier dus aandachtig komen luisteren naar uw betoog, maar ook naar dat van de heren Van den Brande en Gatz.

Het siert de heer Gatz dat hij, vanuit een oprechte bezorgdheid over die wantoestanden in de Brus-

selse ziekenhuizen, samen met andere Vlaamse parlementsleden het initiatief heeft genomen tot de petitie bij de Raad van Europa. We kunnen inderdaad positief zijn over het grootste deel van dat voorontwerp van resolutie.

Ik heb met heel veel aandacht geluisterd naar de nieuwe elementen en perspectieven die de heer Van den Brande aanhaalde. Die zijn belangrijk.

Mijnheer de minister, uw antwoord voldoet me helemaal. Ik onthoud uit uw antwoord dat er wel degelijk een actieve strategie en een assertieve houding is geweest, in samenspraak met de Vlaamse leden van de Raad van Europa. Ik ben het natuurlijk eens met de heer Gatz dat wat we vandaag vertellen wel heel interessant is, maar dat de situatie op het terrein daarmee niet opgelost is. We moeten echter het rapport helemaal in de goede richting kunnen sturen, omdat we dan een belangrijk wapen in de hand hebben om de problemen ook in de praktijk aan te pakken en hopelijk op te lossen.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw zeer uitgebreide antwoord.

Ik weet niet precies of het eigenlijk een overwinning is, maar we hebben nu inderdaad de bevestiging gekregen dat we er als meerderheidsvolk in deze federatie niet in slagen de taalwetgeving te doen toepassen in de openbare ziekenhuizen van onze hoofdstad. Daar was het me echter niet zozeer om te doen toen ik deze interpellatie indiende. Het ging vooral over het feit dat we opnieuw worden geconfronteerd met de problematiek van het niet-ratificeren van het Minderhedenverdrag. Niemand hier aanwezig twijfelt aan de goede bedoelingen van zowel onze collega's die deel uitmaken van de Raad van Europa als van de Vlaamse Regering om absoluut te vermijden dat we daar blijvend mee zullen worden geconfronteerd.

De vraag was hoe efficiënt de Vlaamse Regering heeft ingespeeld op wat er op ons afkwam. Ik heb de indruk dat de ondersteuning vooral betrekking heeft gehad op de problematiek van de taaltoestanden in de Brusselse ziekenhuizen. Ik kan

Van Nieuwenhuysen

me vergissen. Dan moet u dit maar rechtzetten. U kunt inderdaad zeggen dat de resultaten daarvan uiteindelijk nog niet zo slecht zijn. Indien er pogingen zijn geweest vanwege de Vlaamse Regering en de collega's met betrekking tot het Minderhedenverdrag en de aanbeveling terzake in het voorontwerp van resolutie, heeft men degenen die aanwezig waren in de betreffende commissie van de Raad van Europa echter niet kunnen overtuigen van zijn gelijk. Men heeft er alleszins niet voor kunnen zorgen dat die zaak werd losgekoppeld van de problematiek van de taaltoestanden in de Brusselse ziekenhuizen.

Ik wil niet suggereren dat dit een gemakkelijke opdracht is, die zomaar tot een goed einde kan worden gebracht. Dit bevestigt echter andermaal dat het absoluut noodzakelijk is dat de Vlaamse Regering een netwerk opbouwt. Wie dat wil, moet denken aan de verdere uitbouw van een Vlaamse diplomatie. Op dat vlak trappelt de Vlaamse Regering ter plaatse. Er is niet echt sprake van die verdere uitbouw.

Nog deze middag hebben we gemerkt hoe noodzakelijk dit is. Met een aantal leden van deze commissie hebben we een parlementaire delegatie uit Montenegro ontvangen. Het was al behoorlijk moeilijk om alleen maar uit te leggen hoe de zaak hier ineenzit. We hebben ook de vraag gekregen hoe het nu precies zit met die Franstalige minderheden in Vlaanderen. Het is niet zo eenvoudig om dat uit te leggen. Iedereen van ons is zich daar terdege van bewust. Daarom is het zo noodzakelijk de Vlaamse diplomatie verder uit te bouwen. Als we één les kunnen trekken uit wat er de jongste jaren is gebeurd, dan is het wel deze. Ik hoop dat de Vlaamse Regering die les alvast heeft getrokken uit wat is gebeurd.

De voorzitter: De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande: Mijnheer Van Nieuwenhuysen, ik vind het normaal dat u de vraag stelt of de Vlaamse Regering het nodige heeft gedaan. Ik kan enkel getuigen dat dit naar mijn aanvoelen op een heel adequate wijze is gebeurd. Mevrouw Cliveti heeft heel duidelijk aangegeven dat de documenten die haar zijn overgemaakt tijdens het onderhoud dat de minister

samen met de minister-president met haar heeft gehad, een goede referentiebasis hebben gevormd. Men weet natuurlijk nooit wat men nog meer kan of moet doen.

Mijnheer de voorzitter, ik kom even terug op een bedenking die u hebt gemaakt en waarover we het al hebben gehad in deze commissie. Er is een evolutie waarbij de nationale delegaties aan belang inboeten. Deze evolutie is omgekeerd evenredig met de toename in belang van de politieke fracties. Deze evolutie gebeurt trouwens in vele instellingen. Het is belangrijk dat iedereen naar godsvrucht en vermogen binnen zijn of haar fractie zou werken aan het scheppen van de juiste context.

Er is natuurlijk ook het quorumprobleem. Tijdens de plenaire vergaderingen vinden er parallel ook vier of vijf commissievergaderingen plaats. Wat hier een rol heeft gespeeld, is dat de commissie voor Juridische Zaken het voorrapport van de heer Cilevics bijna gelijktijdig met het bijeenkomen van de commissie voor Sociale Zaken heeft besproken. Men kan dus besluiten dat een en ander niet goed is georganiseerd. Elke maandag van 10 tot 1 uur zijn er fractievergaderingen. De commissievergaderingen vinden plaats van 2 tot 3 uur en's ochtends steeds van 8.30 uur tot 10 uur. Voor het overige zijn er plenaire vergaderingen. Door dat schema is er een probleem. De aanwezigheid in de commissievergaderingen buiten de plenaire vergaderingen ligt natuurlijk veel hoger. Dan spreek ik de voorzitter niet tegen. Met een beetje geluk is er een stemming waarbij er wél een amendement wordt goedgekeurd. Dat heeft dan niet meteen iets te maken met de Belgische delegatie. Het is inderdaad ook een kwestie van overtuigen.

We moeten nagaan hoe we deze zaak verder in de goede richting kunnen sturen. Het is niet onze bedoeling een motie in te dienen. Het is immers duidelijk dat wat werd gedaan, goed is gedaan. We willen dat verder doen, in samenspraak en hopelijk samen met alle Vlamingen.

De heer Karim Van Overmeire: Mijnheer de minister, ik ben het met u eens dat we één lijn moeten trekken en niet trachten elkaar vliegen af te vangen. Daarom betreur ik ook dat, als er overleg plaatsvindt tussen de Vlaamse Regering en sommige Vlaamse leden van de Belgische delegatie bij

Van Overmeire

de Raad van Europa, niet alle leden worden uitgenodigd, zodat zij ook pas tijdens de parlementaire vergadering moeten vaststellen wat precies de tekst van de amendementen is en wat precies de strategie zal zijn. Ik zeg niet dat de leden die niet waren uitgenodigd het verschil hadden kunnen maken, maar misschien was dat wel het geval. In een dergelijk belangrijk dossier moeten we aan hetzelfde zeel trekken.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Wat dat laatste betreft; wij hebben uiteraard gewerkt met de leden van de meerderheid. Ik neem aan dat elke fractie op haar wijze in Straatsburg doet wat ze meent te moeten doen, en daartoe ook contacten legt. Ik zie niet in dat het feit dat wij amendementen hebben voorbereid, u niet zou hebben toegelaten die mee te steunen, of vertegenwoordigers uit andere landen die tot uw strekking behoren te overtuigen. Iedereen draagt daarin zijn verantwoordelijkheid.

Verder wil ik de heren Demesmaecker en Van den Brande danken voor hun steun voor ons initiatief en onze aanpak. Mijnheer Van Nieuwenhuysen, we hebben alles gedaan wat tot onze mogelijkheden behoort. Onze weinige Vlaamse vertegenwoordigers in het buitenland belichten bij elke gelegenheid de Vlaamse situatie heel goed. Ze doen dat in moeilijke omstandigheden, met heel weinig personeel. Ze zijn heel vaak gehandicapt in hun toegang tot de eigenlijke diplomatie, tot de staatshoofden, de regeringsleiders en de ministers. Dat is nu eenmaal de realiteit. U kent het probleem van het diplomatieke statuut van onze mensen daar.

Bij elk contact ervaar ik dat we telkens opnieuw bijna met handen en voeten de buitenlandse bevoegdheden van Vlaanderen moeten uitleggen. Het gaat over een erg atypische constructie, die door heel velen in het buitenland niet wordt begrepen. Daarin slagen we stilaan, bij sommigen al beter dan bij anderen. We doen alles wat in onze macht ligt. Ook in mijn persoonlijke contacten zet ik telkens opnieuw onze situatie uiteen. Ook onze vertegenwoordigers doen dat. Als u beweert dat we qua diplomatieke netwerken

onvoldoende initiatieven nemen, moet ik dat ten stelligste ontkennen.

Natuurlijk, had Vlaanderen een ander statuut, dan zouden we meer kunnen doen. We zijn echter geen staat die meespeelt op gelijke voet met de andere landen. Dat is de realiteit. Desondanks slagen we erin ons te profileren en heel vaak internationale bilaterale contacten te leggen waarin we de Vlaamse identiteit en staatsrechtelijke positie kenbaar kunnen maken en de historische toestand en de relatie tussen Franstaligen en Nederlandstaligen kunnen belichten.

Ik heb onze vertegenwoordigers op het terrein na een jaar allemaal bezocht. Verleden week nog was ik in Wenen. Stuk voor stuk doen zij telkens opnieuw erg hard hun best om met weinig middelen Vlaanderen op de wereldkaart te zetten. Ze grijpen daartoe alle mogelijke middelen aan, van culturele contacten tot economische, politieke en diplomatieke contacten.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Ik hoop niet te hebben geïnsinueerd dat de Vlaamse vertegenwoordigers in het buitenland hun best niet doen. Wel heb ik willen aangeven dat de instrumenten waarover we beschikken in het buitenland misschien nog niet volstaan. Daarmee doel ik op de mankracht en de middelen waarover zij beschikken. Dat is mijn probleem.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Als u dat bedoelt, dan kan ik dat alleen maar onderschrijven. We moeten werk maken van een nog betere onderbouw. Toch verrichten deze mensen met die luttele mankracht vaak wonderen. Ik hoor diplomaten van andere landen soms klagen over een gebrek aan mankracht, waarna blijkt dat ze daar met acht of vijftien mensen zijn, terwijl wij met twee mensen onevenredig veel werk verzetten.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Van Nieuwenhuysen werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet

Voorzitter

zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de Vlaamse bijdrage aan het Museum van Europa

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de Vlaamse bijdrage aan het Museum van Europa.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de minister, ik heb in het voorstel van beslissing van het Overlegcomité gelezen dat van de Vlaamse overheid wordt verwacht dat zij een bijdrage levert tot de financiering van het Museum van Europa. Het museum zou worden gehuisvest in een gebouw dat ter beschikking wordt gesteld door het Europees Parlement.

Het is mij niet duidelijk welke bedoeling het museum heeft. Het zou worden opgevat als een interpretatiecentrum van de geschiedenis van Europa. Mijn vraag is dan ook wie deze geschiedenis zal interpreteren. Interpretaties zijn immers vaak subjectief. Ik lees dat het museum erop gericht is om de Europese burgers in te wijden in de historische logica van het Europese eenwordingsproces.

Dat klinkt nogal propagandistisch. Wat moeten wij ons daarbij voorstellen? Gaat het over de cultuurhistorische samenhang of over de pogingen uit het verleden om van Europa een politieke eenheid te maken? Gaat het alleen om de naoorlogse pogingen of om alle pogingen?

Ik vraag dat omdat ik toevallig in een van de jongste nummers van Het Journaal van Mark Grammens de verwijzing naar bekende voorbeelden van

historische figuren heb zien staan, die ook naar zo'n politieke eenheid hebben gestreefd. Zo werden Napoleon en Hitler genoemd. Ik vermoed dat het museum niet de bedoeling heeft om deze figuren op te hemelen. Ik had er graag wat meer informatie over gekregen. Ik ga er daarbij van uit dat u die toelichting kunt geven.

Uit de nota van januari 2005 over de financiering van het project kan worden vernomen dat de federale regering en de gewest- en gemeenschapsregeringen, samen met de stichtende leden, de algemene ontwerpfase en de prefiguratieve activiteiten van het museum hebben gefinancierd. Hoeveel bedroeg de bijdrage van de Vlaamse overheid? De financiering van het eigenlijke initiatief zou gebeuren door de privé-sector, de Europese instellingen en de Belgische autoriteiten. Blijkbaar horen de gemeenschappen en de gewesten daar ook toe, want hen wordt gevraagd zo snel mogelijk, en uiterlijk tegen het einde van de maand, te beslissen of ze al dan niet een bijdrage aan dit initiatief willen leveren. Die bijdrage zou voor de deelregeringen 20 percent van 25,51 miljoen euro bedragen, gespreid over de begrotingsjaren 2005-2009. Voor de gewesten gaat het gaat dus om ongeveer 250 miljoen oude Belgische franken of 42 miljoen frank per jaar. Of er al een afspraak bestaat over de verdeelsleutel is me nog niet bekend. Misschien kunt u daarover duidelijkheid verschaffen. Mijnheer de minister, is de Vlaamse Regering hoe dan ook zinnens om in te gaan op het verzoek om een financiële bijdrage te leveren aan dit museum? Vindt u dit een zinvol initiatief?

Aan deze zaak is er een specifiek aspect dat me na aan het hart ligt. Wie al eens in het Europees Parlement in Brussel is geweest, weet dat men er als Nederlandstalige soms het gevoel heeft terecht te zijn gekomen in het negentiende-eeuwse België, waar voor de Vlamingen gold: 'pour les flamands, la même chose!' Ik ben van oordeel dat het personeel van alle officiële – federale of internationale – instellingen in de hoofdstad van dit land die in contact komen met het grote publiek, de twee landstalen machtig moet zijn. Dat geldt dus ook voor het personeel bij de Europese instellingen in Brussel.

Mijnheer de minister, indien u voor het initiatief bent gewonnen en er middelen voor over hebt, bent u dan bereid om de voorafgaande voorwaarde van de kennis van de taal te verbinden

Van Nieuwenhuysen

aan de financiële steun? Is er al iets geweten over het aantal personeelsleden dat in dit museum wordt tewerkgesteld en over de verdeling ervan over de taalgroepen? Stelt de Vlaamse Regering ook inhoudelijke voorwaarden? Ik neem aan dat dit wel degelijk het geval is, aangezien uw steun wordt gevraagd.

De voorzitter: Mevrouw Smet heeft het woord.

Mevrouw Miet Smet: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de heer Van Miert en mevrouw Spaak zijn de drijvende krachten achter het museum. Dat is een goede zaak.

Jaarlijks ontvangt het Europees Parlement 300.000 bezoekers. Natuurlijk worden dan verschillende talen gesproken. Het parlement is ook zo georganiseerd. Er komen Griekse, Portugese, Poolse bezoekers, enzovoort. Met de uitbreiding zullen er waarschijnlijk 400.000 bezoekers per jaar komen. Het gaat dus om een enorm aantal personen. Het lijkt me dan ook normaal dat er in het Europees Parlement mensen rondlopen die de taal spreken van de bezoekersgroepen. Men kan moeilijk van een Est, een Let of een Litouwer die werd aangeworven om groepen van dat land ter wille te zijn, eisen dat hij de beide landstalen kent. Er moet rekening worden gehouden met de specifieke situatie.

Natuurlijk moeten er ook mensen zijn die onze talen kennen. Dat is evident. In het parlement worden 21 verschillende talen gesproken. Een groot deel van het personeel zal noch Frans, noch Nederlands kennen. De universele taal wordt de facto langzamerhand het Engels.

Na de tweede wereldoorlog werd bewust gestreefd naar de eenmaking van Europa. Voordien waren er ook pogingen, maar die gingen niet uit van een bewust streven. Indien de groepen ook het museum bezoeken en men hen dat kan bijbrengen, dan is dat een goede zaak.

Toen werd gesproken over het museum was ik quaestor van het Europees Parlement. Het parlement stelt een belangrijke ruimte – ongeveer 6.000 vierkante meter – ter beschikking in het nieuwe deel van het Europees Parlement dat op dit ogenblik wordt gebouwd. Als men voor het Leopold-

station staat, is het linkse deel van het nieuwe gebouw de plaats waar het museum zal worden gehuisvest.

Daar zijn natuurlijk kosten aan verbonden. Ik zal me er hier niet over uitspreken of het om een megalomaan project gaat of niet. Ik weet het niet. Het Europees Parlement stelt het gebouw ter beschikking. De kost ervan wordt geraamd op 13 miljoen euro. Het totale investeringsbudget wordt geschat op iets meer dan 45 miljoen euro, BTW niet inbegrepen. Als ik de voortrekkers goed heb begrepen, zullen ze erin slagen geld uit de privé-sector bijeen te brengen. Voor het belangrijke resterende bedrag kijken ze naar het land waar het museum zal worden gevestigd. Dat land kijkt dan weer naar zijn regio's.

De Belgische staat heeft zich ertoe geëngageerd een deel te betalen. Er moet echter nog elders geld worden gevonden. De Europese Commissie heeft zich op dit moment nog niet concreet geëngageerd. Ze heeft wel toegezegd een bijdrage te zullen leveren. Er is echter nog geen bedrag bekend. Dan is er nog de inbreng van de gewesten. We moeten echter ook nagaan of Europa niet aan de andere lidstaten kan vragen een bijdrage te leveren. Uiteindelijk dient het voor de bezoekers die uit heel Europa komen.

Er is blijkbaar een probleem om het budget samen te brengen. Het kan aangewezen zijn dat Europa een kleine bijdrage vraagt aan de 25 lidstaten. Dat zou moeten volstaan om de kost te dragen.

Er is daarover ook een heel goed Europa-bericht verschenen onder de titel 'Een verenigd Europa? Een oud verhaal... Museum van Europa'. Daarin staat zeer goed beschreven wat men in het museum zal doen en hoe men de evolutie van de eenmaking van Europa ziet. Er is absoluut geen sprake van Napoleon of Hitler. Men spitst zich toe op drie periodes. De eerste is het Christendom, de tweede de Verlichting en de derde die van de val van de Muur. Toen heeft men de landen van de vroegere Sovjet-Unie kunnen bereiken. Er staan ook nog artikels in van de heer Van Miert en mevrouw Spaak. Er wordt een goed idee gegeven van wat er in het museum te zien zal zijn.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, uit mijn informatie blijkt dat het Museum van Europa de Europese burgers een overzicht wil bieden van de Europese beschaving vanaf haar oorsprong tot nu om een inzicht te bieden in het wordingsproces van de Europese Unie. Het uitgangspunt hierbij is dat het belangrijk is te beseffen dat de Europese cultuur de resultante is van een lang historisch proces.

Het museum zal bestaan uit een permanent en uit een variabel deel. Daarnaast zullen er dus ook hedendaagse tentoonstellingen plaatsvinden. Het permanente deel zou bestaan uit drie onderdelen. Het eerste is een ruimte voor kinderen, het tweede een kaartenkamer en het derde is ingedeeld in een aantal zones. Het valt onder de noemer: 'Dit is onze geschiedenis', en biedt een geschiedkundig overzicht.

In het verleden heeft Vlaanderen inderdaad subsidies toegekend voor het Museum van Europa. In 1999 heeft toenmalig minister-president Dewael een toelage toegekend van 100.000 frank aan de vzw Museum van Europa. Dit was een tegemoetkoming voor het colloquium 'De grenzen van Europa'. In juni 2001 ontving hij van de heer Van Miert, de heer Praet en mevrouw Dewachter namens de vzw Museum van Europa een subsidieaanvraag van 7,5 miljoen frank voor de inleidende tentoonstelling van het Museum van Europa, Europa Universalis.

Voormalig minister-president Dewael verzocht de toenmalige minister van Cultuur, de heer Anciaux, om hierover een advies te verlenen. Het dossier werd afgehandeld door de toenmalige minister van Cultuur. Hij heeft toen een subsidie van 2 miljoen frank verleend. In 2002 werd via de cel Brusselse Aangelegenheden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap nog 74.368 euro toegekend voor de organisatie van een colloquium.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, het investeringsbudget wordt geraamd op 45,45 miljoen euro, BTW niet inbegrepen, waarvan voor het gebouw 13 miljoen euro moet worden gereserveerd. Naar het onthaal en de infrastructuur zou 2,14 miljoen euro gaan, naar de administratieve zetel, het atelier en de opslagruimte 2,47 miljoen euro, naar de uitrusting en eindafwerking 2,41 miljoen euro, naar de museografische inhoud 13,61 miljoen

euro en naar de overige investeringen zoals voor de opening, reclame, enzovoort, 11,82 miljoen euro. Het gaat dus om een zeer duur project.

Het Europees Parlement biedt een ruimte van 6.000 vierkante meter aan. De kostprijs wordt geschat op 13 miljoen euro. Er blijft nog een te financieren saldo over van 27,98 miljoen euro. Het museum rekent daarvoor op de bijdrage van de Belgische overheid ten belope van 40 percent, van de deelstaten ten belope van 20 percent en van de Europese Commissie ten belope van 40 percent.

De Vlaamse Regering heeft een vraag gekregen om een bijdrage te leveren. U hebt het voorstel gezien dat naar voren werd gebracht op het Overlegcomité. Er werd akte genomen van de nota over het museum en van het budget. De gewesten en gemeenschappen is gevraagd daar een standpunt over in te nemen. De Vlaamse Regering moet dat nog doen. Ik zal dus niet op de zaak vooruitlopen. Naar onze normen gaat het om een heel duur project. De suggestie die mevrouw Smet heeft gedaan, is daarom zeer zinvol. Ik ben dezelfde mening toegedaan.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, u had een vraag over de voorafgaande voorwaarde inzake het taalgebruik in geval van subsidiëring. Ik kan me niet voorstellen dat een Europese culturele actie de verscheidenheid van de tradities en de culturen die aan onze identiteit ten grondslag liggen, niet zou respecteren. Ook zonder subsidiëring moet de taalwetgeving worden gerespecteerd. Opschriften moeten ook in andere talen dan het Engels beschikbaar zijn, dus ook in het Nederlands en het Frans. Wel moet rekening worden gehouden met het feit dat het Europees Parlement een parlement is van 25 lidstaten met allemaal verschillende talen. In de persoonlijke contacten kan men onmogelijk rekening houden met ieders eigenheid. Ook als de federale overheid een subsidie toekent, moet de eigenheid van Vlaanderen mee aan bod komen in de opschriften.

Voorts weet ik niets over de taalrol van de personeelsleden en hun aantal. Het gaat eigenlijk zelfs niet om een federaal initiatief. Het is een initiatief van de vzw die zelf een EU-initiatief is. Wellicht zal het personeel worden aangeworven volgens een verdeelsleutel die onder de EU-lidstaten wordt afgesproken.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Ik dank de minister voor het antwoord. Ik merk dat hij voorzichtig is in zijn commentaar over dit project. Hij is er ervoor beducht mee te werken aan een project dat megalomane vormen kan aannemen. Is het doelpubliek de Belgische bevolking of de Europese bevolking? In de nota aan het Overlegcomité is sprake van een museum dat deel uitmaakt van een netwerk van Europese musea. Ik vatte bijgevolg het initiatief op als een project om in elk land een museum uit te bouwen dat zich tot de eigen bevolking richt. Blijkbaar is dat niet het geval.

Ik blijf erbij dat het personeel van Europese en internationale instellingen die zich in een bepaald land vestigen en daar in contact komen met de lokale bevolking, niet alleen de taal van het doelpubliek, maar ook de taal van de lokale bevolking moeten spreken. Het kan volgens mij niet dat het onthaalpersoneel van het Europees Parlement in Brussel geen Nederlands en Frans spreekt. Ik hoop dat de minister er zal willen op toezien dat die voorwaarde wordt gesteld als Vlaanderen wordt gevraagd steun te verlenen aan dit project.

Minister Geert Bourgeois: Ik kan niet vooruitlopen op een beslissing die nog moet worden genomen. Onze taalwetgeving moet aan bod kunnen komen. We kunnen echter onmogelijk eisen dat alle personeelsleden die op een of andere wijze met het publiek in contact komen alle nationale talen spreken. Het onthaalpersoneel daarentegen is een andere zaak.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over cultuurtoerisme voor jongeren

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Verstreken tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over cultuurtoerisme voor jongeren.

De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, uit een haalbaarheidsstudie die de vzw Use-it uit Gent liet uitvoeren, blijkt dat de stad Brugge nood heeft aan een specifiek onthaalbeleid voor jongeren en van jongerentoeerisme een topprioriteit moet maken. Use-it is een cultuurtoeristische dienst voor jonge stadsbezoekers en backpackers. Momenteel is er een Use-it in Gent en Antwerpen. Naar aanleiding van de resultaten van de haalbaarheidsstudie pleit de vzw ook voor een uitbreiding naar Brugge.

Volgens de vzw is Brugge immers de Belgische hoofdstad van de backpackers. 'Door haar uitgebreide accommodatieaanbod en haar ligging in het midden van de driehoek Londen, Parijs en Amsterdam is de stad een natuurlijke halte voor de internationale rugzaktoerist', zo stelt de vzw. Ik laat in het midden of dat standpunt helemaal objectief is. Wel is het zo dat het stadsbestuur weinig aandacht besteedt aan het jongerentoeerisme.

Volgens de beleidsnota Toerisme is er een groter aantal jongeren aanwezig in de kunststeden dan in de twee andere toeristische macroproducten: de Vlaamse kust en de Vlaamse regio's. Weinig verblijfstoeristen schrijven de kunststeden echter een jeugdig en bruisend karakter toe. Misschien moet hier de relatie worden gelegd tussen de kunststeden en de kuststeden. Sommige kuststeden kunnen de noden van de rugzaktoeristen lenigen, want de helft van die kuststeden ligt op amper een kwartiertje rijden van Brugge, en tussen Brugge en die kuststeden zijn er goede bus- en treinverbindingen.

Mijnheer de minister, deelt u de visie van de vzw? Zal er iets gebeuren met deze studie? Plant Toerisme Vlaanderen iets voor cultuurtoerisme van jongeren in de kunststeden? Is het mogelijk om nog meer inspanningen te leveren om rugzaktoeristen in de kunststeden te informeren, ook over de verblijfsmogelijkheden aan de kust? Ik heb al meermaals buitenlandse rugzaktoeristen op de dijk verloren zien lopen. Soms kwamen ze me vragen waar ze konden overnachten. Er is blijkbaar nood aan extra informatie.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Op 23 maart heb ik over dit onderwerp een schriftelijke vraag gesteld. Op mijn vraag welke initiatieven de minister terzake al heeft genomen, antwoordde hij het volgende: ‘Omdat afstemming van de bestaande toeristische producten en eventueel bijkomende productontwikkeling zich dus ook internationaal moet richten, ben ik van plan een internationaal jeugdactieplan uit te werken. Inleidend hierop bezorgde ik recent een strategische nota “Een nieuwe impuls voor het jeugdtoerisme in Vlaanderen” voor advies aan de Vlaamse Jeugdraad.’

Mijnheer de minister, is dat advies er al? Hoe ver staat het met de opmaak van dat internationaal jeugdactieplan?

Minister Geert Bourgeois: Ik zal op de bijkomende vragen naar beste vermogen antwoorden. Dat onze kunststeden een jong en dynamisch karakter ontberen, is mijns inziens veeleer een kwestie van imago dan van een gebrek aan interessante aspecten voor jongeren. De visie van de vzw moet dus worden genuanceerd, temeer omdat de studie alleen op Brugge slaat en bijvoorbeeld niet op Leuven, Mechelen, Gent en Antwerpen. Daar zijn veel studenten die deze steden een jonger imago bezorgen dan voor Brugge het geval is.

Ik ben van mening dat het nodig is om meer inspanningen te leveren om rugzaktoeristen in de kunststeden te informeren. Ze moeten meer aandacht krijgen in de toeristische promotie en de ontwikkeling van het toeristische macroproduct ‘kunststeden’. Dat is belangrijk voor het toerisme, maar ook voor ons stedenbeleid. Rugzaktoeristen brengen leven in de stad en versterken het stedelijk weefsel.

Een eerste aanzet hiertoe is terug te vinden in de nota Jeugdtoerisme. Daarin wordt aandacht besteed aan de jeugdverblijfscentra en de jeugdherbergen, en maak ik de intentie bekend te werken aan een internationaal jeugdactieplan. Die nota heeft vooral betrekking op de nood aan jeugdinfrastructuur in de steden, en niet zozeer op het jeugdtoerisme op zich. Ik heb voorgesteld de titel in die zin te veranderen. Een aantal steden heeft te weinig of verouderde infrastructuur. Het probleem is de financiering. Ik kan al wel meedelen dat in het kader van de opmaak van de meerjarenbegroting nu al is afgesproken om 7 miljoen euro uit te trekken voor een nieuwe jeugdher-

berg in Antwerpen. Opsinjoorke, de oude jeugdherberg, voldoet niet langer, noch wat de ligging betreft, noch wat de infrastructuur betreft. De studie van Use-it over Brugge bevat enkele waardevolle suggesties, vooral inzake de promotie en de informatieverstrekking. Er wordt zeker rekening mee gehouden.

De vraag om toeristische informatie op maat van jongeren te verstrekken, kan positief worden beantwoord en daartoe kunnen enkele inzichten uit de studie van Use-it worden gebruikt. Om een beter inzicht te verwerven in het profiel van jeugdige internationale rugzak- en budgettoeristen, en in hun behoeften en hun verwachtingen, sluit Toerisme Vlaanderen op 12 september 2005 een samenwerkingsakkoord met Use-it af. Daarbij zal Use-it de taak krijgen om aan de hand van een behoefteonderzoek een totaalvisie op het jeugdtoeristisch onthaal te ontwikkelen; relevante internationale reisgidsen voor backpackers en budgettoeristen te screenen om na te gaan of en welke informatie over Vlaanderen wordt weergegeven en hoe dat gebeurt; een enquête te organiseren onder jonge internationale rugzak- en budgettoeristen om te peilen naar hun tevredenheid over Vlaanderen als toeristisch product; specifieke publicaties en promotievormen te ontwikkelen om kunststeden bij jongeren te promoten, geïntegreerd in de integrale marketingaanpak van Toerisme Vlaanderen; een toeristische budgetgids per kunststad op te maken, te beginnen met Gent en Antwerpen; en geactualiseerde toeristische publicaties en stadswandelingen en dergelijke voor de kunststeden aan te bieden.

Op basis van deze onderzoeken en taken zal een betere afstemming mogelijk worden van het cultuurtoeristisch aanbod op het behoeftepatroon van jongeren. Toerisme Vlaanderen zal gebruik maken van de expertise van Use-it om alternatieve producten en promotievormen te ontwikkelen. Daarmee is een antwoord gegeven op de bijkomende vraag. Er is veel behoefte aan informatie. De studie zal toestaan een plan te ontwikkelen om daaraan te remediëren. Dat plan zal samengaan met het plan ter verbetering van de infrastructuur.

De heer Johan Verstreken: Ik dank de minister voor zijn antwoord. De nuancering die hij aanbrengt bij de visie van Use-it is terecht.

Verder is het ongetwijfeld juist dat er nood is aan jeugdherbergen. Er zijn echter ook iets oudere

Verstreken

backpackers, zelfs dertigers en veertigers, die op die manier reizen. Dat is een internationaal fenomeen. Die mensen houden er niet van om in een jeugdherberg een kamer met jongeren te delen. Misschien is het mogelijk hen op een andere manier te helpen, zodat ze van meer privacy kunnen genieten.

Er zijn bijvoorbeeld verschillende betaalbare één- en tweesterrenhotels in bepaalde steden en gemeenten van toeristisch belang. Dat is ook zo aan de kust. Het kan misschien nuttig zijn om die in kaart te brengen en ze een beetje te ondersteunen bij kleine aanpassingen, zodat ze kunnen worden opgenomen als geschikt voor rugzaktoeristen, indien die studie en dat plan er zouden komen. Ik denk dat dat betaalbaar is. Bovendien komen één- en tweesterrenhotels vaak in een vergeethoekje terecht.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Er zijn inderdaad heel wat rugzaktoeristen, dat stellen we vast in alle steden. Die toeristen maken gebruik van jeugdherbergen. In Vlaanderen en elders zijn daar een paar heel goede voorbeelden van. Tegenwoordig maken ook gezinnen met kinderen gebruik van jeugdherbergen. In Voeren zullen we de jeugdherberg helemaal renoveren omdat het gebouw niet langer beantwoordt aan het verwachtingspatroon van een aantal toeristen.

Er moet inderdaad een volledig aanbod zijn, ook op de privé-markt. Rugzaktoeristen verblijven immers ook in een gastenverblijf, in een bed&breakfast of in een één- of tweesterrenhotel. De studie zal zeker aandacht besteden aan dit aspect. Voor het overige is het een privé-aangelegenheid en een kwestie van goede lokale promotie maken.

We hebben vorige vrijdag het hotelrapport voor Brugge voorgesteld, een omvangrijke studie over het hotelaanbod in die stad. Uit dat rapport is gebleken dat de één- en tweesterrenhotels de hoogste bezettingsgraad hebben. Ze spelen dus zeker een rol in het budgettoerisme. Uit de resultaten van de studie, die zal worden uitgevoerd

naar aanleiding van de gegeven opdracht, zal dat aspect ongetwijfeld mee aan bod komen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de schrijnende situatie van het Recreatiedomein Polderwind te Zuienkerke en de visie van Toerisme Vlaanderen als eigenaar van het recreatiedomein

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Sintobin tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de schrijnende situatie van het Recreatiedomein Polderwind te Zuienkerke en de visie van Toerisme Vlaanderen als eigenaar van het recreatiedomein.

De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de minister, ik heb erover getwijfeld of ik deze vraag als schriftelijke vraag zou indienen of als vraag om uitleg. Op vraag van enkele mensen die in de omgeving van het domein wonen, ben ik het gaan bezoeken. Na mijn bezoek vond ik het verantwoord deze vraag mondeling in de commissie te stellen.

Het recreatiedomein Polderwind is 33 hectare groot en ligt in een zone voor verblijfsrecreatie met bovengemeentelijke uitstraling. Het domein, eigendom van Toerisme Vlaanderen, ligt er momenteel al geruime tijd desolaat en verwaarloosd bij en de constructies op het domein vallen ten prooi aan vandalisme.

Tot 2011 is het domein in concessie gegeven aan de Gezinsbond via de reis- en vakantieorganisatie Gezinsvakantie-Familiatours vzw. Deze laatste bouwde aan de oever van de 12 hectare grote plas destijds 20 eigentijdse vakantiewoningen met afsluitbare veranda's, tuinmeubels en dergelijke. In de onmiddellijke nabijheid werden ook een cafetaria opgetrokken en tennisvelden aangelegd. Tegelijkertijd werd ook het vissen en het watersporten gepromoot via de VVW Heist, die er surflessen organiseerde en een hangar huurde.

Sintobin

Alles ligt er nu zwaar verwaarloosd bij. Het wandelpad rond de plas is bijna volledig overwoekerd. De vakantiewoningen zijn inmiddels gevandaliseerd. De ruiten werden ingegooid en sommige zaken werden uitgebroken en vervreemd. De vzw Gezinsvakantie-Familiatours heeft vorig jaar haar contracten verbroken met de onderhuurders, namelijk de VVW Heist en de vzw Bonanza, een country- en westernclub die al 8 jaar op het domein was gehuisvest. Het gevolg daarvan is dat er nu nog meer gebouwen ten prooi vallen aan vandalisme en aftakeling.

Mijnheer de minister, eind vorig jaar antwoordde u op een schriftelijke vraag dat er besprekingen aan de gang waren tussen Toerisme Vlaanderen en de vzw Gezinsvakantie-Familiatours over een verbreking van de erfpachtovereenkomst. Een herbestemming binnen het decreet Toerisme voor Allen zou mogelijk zijn. Toerisme Vlaanderen gaf enkele jaren geleden in dit verband de opdracht voor een studie over de toekomstige invulling van het domein. Die studie werd beëindigd in oktober 2002. De resultaten ervan zouden bepalend zijn voor de invulling. Toerisme Vlaanderen wilde de bestaande toeristisch-recreatieve activiteiten niet verbieden, zolang er geen nieuwe partner bekend was.

Welke knelpunten hebben de huidige toestand van het domein veroorzaakt? Wat zijn de resultaten van de studie die Toerisme Vlaanderen enkele jaren geleden over Polderwind liet maken? Welke toekomstvisie hebben u en Toerisme Vlaanderen over dit domein? Bestaat er enige kans dat u dit dossier op korte termijn vlot kunt trekken?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de minister, ik begrijp ook niet hoe het mogelijk is dat bepaalde vakantiecentra er zo verwaarloosd bijliggen. Dat is zeer jammer.

Ik weet ook dat er op dit ogenblik een erfpachtovereenkomst is met de Gezinsbond. De vraag is of die overeenkomst een eenzijdige verbreking door Toerisme Vlaanderen toelaat. Indien dat kan, onder welke voorwaarden moet die verbreking dan gebeuren? Hebben er al andere kandidaten interesse getoond in een erfpachtovereenkomst

of in de verwerving van het domein? Kunnen de toeristische doelstellingen en de bestemming van het terrein worden gevrijwaard?

Blijkbaar is een bekende firma geïnteresseerd in het terrein om aan zandwinning te doen. Een vroegere ontginning zou een camping willen realiseren op het domein. De vraag is ook in welke mate Westtoer een rol kan spelen. Wat is de houding en de rol van Westtoer in dit dossier? Hoe evolueert het dossier? In hoeverre is het gemeentebestuur van Zuienkerke geïnteresseerd in het domein voor toeristische infrastructuur of voor iets anders, zoals infrastructuur voor de jeugd?

Ik wil pleiten voor sociaal toerisme en voor toerisme voor allen. Vroeger heb ik nog gewerkt in de sector van het sociaal toerisme. Die belangrijke sector, die achteruitgaat, mogen we niet verwaarlozen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, collega's, het domein Polderwind werd op 1 januari 1984 door Toerisme Vlaanderen voor 45 jaar in erfpacht gegeven aan de vzw Gezinsvakantie-Familiatours. Die erfpachtovereenkomst loopt in principe nog tot 31 december 2028.

In 2003 stelde de nieuwe administrateur-generaal van Toerisme Vlaanderen bij zijn aantreden vast dat het terrein al gedurende jaren grondig was verwaarloosd en dat een aantal activiteiten op het domein Polderwind weinig met het toeristische doel van de erfpacht te maken hadden. Er was bovendien vaak sprake van onderverhuur waarvan Toerisme Vlaanderen niet op de hoogte was. Er was dus geen toestemming voor gegeven, wat contractueel nochtans verplicht was.

Toerisme Vlaanderen heeft aangedrongen op een verbreking van de erfpachtovereenkomst omwille van de niet-naleving van de overeenkomst, zodat het terrein opnieuw de bestemming zou kunnen krijgen waarvoor het was aangekocht. De erfpachter ging daar niet mee akkoord omdat er nog grote afschrijvingen waren van gedane investeringen.

Uiteindelijk beslisten beide partijen om te proberen tot een minnelijke regeling te komen. Het is

Bourgeois

een moeilijk en complex dossier, waarop ik straks nog verder zal ingaan. Ik heb in dat verband ook al een ontmoeting gehad met de heer Pauly, die ook vragende partij is om tot een overeenkomst te komen. Ik zal straks nog wat meer elementen aandragen die aantonen hoe complex en moeilijk dat dossier is.

In oktober 2002 maakte KCM, Kappelhoff Consultancy & Management BV uit Breda, in opdracht van Toerisme Vlaanderen een studie 'Advies toekomstige ontwikkeling Polderwind'. Ik ga even in op de voornaamste conclusies van die studie, eerst op de bevindingen. De kwaliteitsuitstraling in de basis is goed. De opgetrokken gebouwen van de vzw zijn uiterst laagwaardig. Voor een behoorlijke exploitatie zijn de twintig vakantieappartementen onbruikbaar. De ligging tussen kunststad Brugge en de Vlaamse kust pleit voor een combinatie van dagrecreatieve en verblijfsrecreatieve ontwikkeling. Het voorliggende plan voor een kleine camping is bij voorbaat in alle opzichten onhaalbaar. Een grootschalige ontwikkeling van de locatie is niet mogelijk. De huidige exploitatie van de locatie is niet mogelijk.

De studie gaf ook een advies met het oog op herontwikkeling. Over het algemeen pleit de studie voor hetzij schaalvergroting, hetzij het toevoegen van een grote waarde aan de huidige locatie. Dit leidt tot de volgende drie concrete voorstellen. Het eerste voorstel is de bouw van een kabelski-baan, waarbij een horecapaviljoen een markttechnische randvoorwaarde is. Het tweede voorstel omvat een outward bound school die zich door zijn logies, sport- en verzorgingsfaciliteiten op zowel dagrecreatieve als zakelijke markten richt. Het derde voorstel is een combinatie van de twee vorige tot één bedrijfsconcept, wat uiteindelijk het advies is van KCM.

De studie omvat ook vervolgmaatregelen, en pleit ervoor om de ontwikkeling van de Vagevuurhoeve, de manege dus, los te zien van de verdere ontwikkeling van Polderwind. Beide terreinen zijn overigens fysiek vrij goed van elkaar gescheiden, al palen ze aan elkaar. Voor de ontwikkeling van Polderwind adviseert KCM dat Toerisme Vlaanderen via een verbreking van de erfpacht opnieuw de ontwikkeling in handen zou nemen.

Het spreekt voor zich dat de huidige erfpachter, de vzw Gezinsvakanties-Familiatours, zich in de huidige staat van de gesprekken niet echt bezighoudt met de toekomstige ontwikkeling van het terrein. Anderzijds kan Toerisme Vlaanderen, zolang de erfpacht loopt, ook geen concrete initiatieven nemen. Toerisme Vlaanderen was dan ook genooddacht eerst werk te maken van wat KCM aangaf als vervolgmaatregelen.

Zoals ik heb meegedeeld in mijn antwoord op een schriftelijke vraag van 5 november 2004 van de heer Van Nieuwerkerke, lopen er besprekingen tussen de vzw Gezinsvakanties-Familiatours en Toerisme Vlaanderen over een verbreking van de erfpachtovereenkomst. Het dossier Polderwind is complex en ook fel bezwaard door flankerende factoren. Ik geef twee voorbeelden. De vzw Gezinsvakanties-Familiatours heeft sinds 1984 een aantal investeringen op het terrein gedaan. Er loopt ook een rechtszaak tussen de Vlaamse Gemeenschap en de vzw Gezinsvakanties-Familiatours. Die rechtszaak past in het zogenaamde dossier-Vitse waarbij een vroegere ambtenaar van Toerisme Vlaanderen wegens passieve en actieve omkoping, valsheid in geschrifte en oplichting van de staat, veroordeeld is voor de correctionele rechtbank in Brugge en het Hof van Beroep. Dit wegens onregelmatigheden die zijn gebeurd bij de toekenning van subsidies voor diverse vakantiecentra, onder meer voor het domein Polderwind. Na de strafrechtelijke behandeling in de jaren negentig besliste de Vlaamse Gemeenschap een burgerlijke procedure te starten voor de recuperatie van de onrechtmatig toegekende subsidies. Dit burgerlijk geding stond op 3 mei 2005 voor pleidooien in de rechtbank van eerste aanleg in Brugge, maar op vraag van de rechtbank is de zaak uitgesteld tot 30 november 2005. Er is dus nog geen uitspraak.

De heer Johan Verstreken: Gaat dat nog altijd over de zaak-Vitse van zoveel jaren geleden?

Minister Geert Bourgeois: De zaak-Vitse is strafrechtelijk afgehandeld, maar na de strafrechtelijke zaak is een burgerlijke procedure aangespannen, waarbij ook bestuurders van de vzw betrokken zijn. Er is dus nog geen uitspraak. Als die uitspraak er was geweest, zou het een beetje gemakkelijker geweest zijn om daar zicht op te hebben. Ik kan daar niet op vooruitlopen, want die besprekingen zijn volop bezig.

Bourgeois

Het hoofd van Toerisme Vlaanderen heeft op 24 juni jongstleden nog gesprekken gevoerd met de advocaten. Niettemin kan ik zeggen dat er een goede kans is dat die gesprekken, die ononderbroken plaats hebben gehad en waarvan ik vrij regelmatig op de hoogte wordt gebracht, tot een omvattende minnelijke regeling leiden. Het is een complex dossier, onder andere omwille van de lopende procedure en omwille van de erfpacht met een onderverhuring, want die manege wordt ook nog uitgebaat.

Ik hoop dat we het dossier in een globale oplossing kunnen betrekken, maar dat is lang niet zeker. Om overeen te komen moet je namelijk met zijn tweeën zijn. Als de procedure verdergaat, kan het natuurlijk nog jaren aanslepen. Ik probeer tot een oplossing te komen en er zijn aanwijzingen dat dit ook kan lukken. In eerste instantie ben ik het niet die de onderhandelingen voer, maar wel Toerisme Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik had er geen idee van dat het dossier zo complex is. Ik vind het jammer en hoop dat er snel een minnelijke schikking komt. Ik mag niet denken aan wat er allemaal gebeurt op het vlak van criminaliteit. Zelfs als er een minnelijke schikking komt, zal de sanering van het hele domein nog jaren aanslepen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt geschorst om 17.51 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 17.56 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het afsluiten van de gemeentelijke convenants voor ontwikkelingssamenwerking

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Poleyn tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands

Beleid, Media en Toerisme, over het afsluiten van de gemeentelijke convenants voor ontwikkelingssamenwerking.

Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in een persbericht van 13 juni 2005 las ik dat u met zeventien gemeenten een convenant gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking hebt afgesloten voor 3 jaar. Hiervoor stelt u in totaal 2 miljoen euro ter beschikking. Die middelen zullen worden verdeeld onder de geselecteerde gemeenten: van de dertig gemeenten die aan het pilootproject deelnamen – dat trouwens positief werd geëvalueerd – kunnen er slechts zeventien een nieuwe, driejaarlijkse convenant afsluiten. Dit lijkt me vreemd omdat u in het verleden in de commissie hebt aangegeven dat de pilootgemeenten normaal gezien een vervolg zouden kunnen breien aan de pilootfase. Dat is ook zo meegedeeld aan de betrokken gemeenten. Ze vernamen bovendien, net zoals de VVSG, het nieuws eerst via het persbericht en pas daarna via een persoonlijke brief.

Een gemeentelijk convenant, en meer bepaald het opbouwen van een band tussen twee gemeenten, is een proces van lange duur dat de nodige tijd moet krijgen. De bedoeling is een duurzame band tussen een Vlaamse gemeente en een gemeente in het Zuiden op te bouwen. De dertien niet-geselecteerde gemeenten krijgen de raad om eind dit jaar nogmaals hun kans te wagen omdat voor volgend jaar opnieuw hetzelfde bedrag wordt gereserveerd. Het is echter niet evident een dergelijk proces voor een jaar stil te leggen. De betrokken gemeenten kunnen ervoor kiezen slechts 30 percent van het project uit te voeren, namelijk het gemeentelijke aandeel, of in hun eigen begroting de andere 70 percent of het Vlaamse aandeel te zoeken. In het ergste geval zien ze zich genooddaakt het project stop te zetten.

Geen van deze scenario's is evident, zeker niet in gemeenten waar recent een ambtenaar werd aangeworven en de financiële last dwingender is. Voor kleine gemeenten is het sowieso al moeilijk om te voldoen aan de voorwaarde voor een halftijds ambtenaar voor ontwikkelingssamenwerking.

Tijdens de begrotingswijziging werd 150.000 euro ordonnanceringskrediet van de subsidies aan

Poleyn

gemeenten in functie van sensibilisering verschoven naar de VVOB. Aangezien er blijkbaar niet genoeg middelen zijn om alle gemeenten te ondersteunen, rijst de vraag in hoeverre de bestaande vastleggingskredieten volledig worden gebruikt.

Mijnheer de minister, op basis van welke concrete criteria werden de zeventien gemeenten uit de dertig aanvragen geselecteerd? Kon het budget niet over meer gemeenten worden verdeeld? In hoeverre werd het vastleggingskrediet al aangewend en zal dit tegen het einde van het jaar volledig worden aangewend? Hoe verloopt de communicatie over de beslissingen naar de betrokken gemeenten? Welke rol speelt de VVSG in deze procedure? Hoe zult u de volgende reeks van aanvragen selecteren en hoe zult u daarover communiceren? Kunt u garanderen dat de dertien andere gemeenten uit de pilootfase volgend jaar wel subsidiëring zullen ontvangen, met het oog op het creëren van bereidheid om 2005 met eigen kredieten te overbruggen?

Bijkomend kan de vraag worden gesteld hoe het zit met de andere gemeenten die ook een convenant willen afsluiten. Heeft het zin dat ze zich nog voor deze periode kandidaat stellen? En, meer in het algemeen, welk beleid wilt u voeren ten aanzien van kleinere gemeenten, bijvoorbeeld op het vlak van ondersteuning met ambtenaren?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik beantwoord de vragen in de volgorde waarin ze zijn gesteld. De dossiers die door de gemeenten zijn ingediend, zijn grondig beoordeeld, op basis van de criteria in het decreet en het besluit. Concreet gaat het om een aantal formele kwaliteitsvereisten, zoals het beschikken over een ambtenaar ontwikkelingssamenwerking, het beschikken over een post Ontwikkelingssamenwerking op de gemeentelijke begroting, de toevoeging van een advies van een erkende gemeentelijke adviesraad Ontwikkelingssamenwerking, een eigen financiële inbreng van minstens 30 percent, een aantal in het besluit vastgelegde deadlines en ten slotte ook de toevoeging van een strategisch plan. Verder zijn er kwalitatieve criteria in verband met het voorgelegde dossier, zoals de concordantie met de doelstellingen van het decreet, de inhoudelijke beoordeling van het

Strategisch Plan 2005-2007 en de kwaliteit van het operationeel plan 2005.

Alle dossiers zijn door minstens twee onafhankelijk van elkaar werkende ambtenaren beoordeeld aan de hand van de formele en de kwalitatieve vereisten. De geselecteerde dossiers zijn deze die in de grootste mate aan de formele criteria voldoen en inhoudelijk de meest overtuigende strategische en operationele plannen hebben voorgelegd. Sommige dossiers zijn niet geselecteerd omdat niet was voldaan aan een aantal formele of kwalitatieve voorwaarden.

Vanzelfsprekend had de overheid ervoor kunnen kiezen om de beschikbare middelen te verdelen over meer dan zeventien gemeenten, maar dan was wellicht de vraag gesteld waarom de subsidies per gemeente zo laag uitvallen. Bovendien heb ik er in de geest van het decreet voor gekozen om in de mate van het mogelijke het aspect 'kwaliteit' te belonen. Dat is ook de wens van het parlement.

Momenteel is het vastleggingskrediet van 2 miljoen euro nog volledig beschikbaar. De zeventien convenants worden echter eerstdaags ter ondertekening voorgelegd. Daarna worden de zeventien subsidiebesluiten ondertekend en kunnen de subsidiebedragen op de begroting – basisallocatie 43.02 van programma 12.2 – worden vastgelegd. De zeventien besluiten zijn goed voor een totaal subsidiebedrag van 1.964.744 euro. Binnen enkele weken zullen de beschikbare middelen dus voor 98,23 percent zijn vastgelegd.

De communicatie met de gemeenten verloopt via twee kanalen. Enerzijds zijn alle gemeenten per brief op de hoogte gebracht van de genomen beslissing. Anderzijds is een persmededeling verstuurd naar de media en de VVSG. De VVSG heeft het bericht ook via haar webstek verspreid. De tekst is ook bekendgemaakt via de webstek over de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Die site wordt beheerd door de administratie Buitenlands Beleid. Ongewild was de persmededeling al verstuurd vooraleer een aantal gemeenten een brief hadden ontvangen. Dat had niet mogen gebeuren, en ik verontschuldig me daarvoor.

De zeventien gemeenten die nu zijn geselecteerd, zullen gedurende drie jaar – voor de periode 2005-2008 – de nodige middelen krijgen om hun beleid verder uit te bouwen. Een volgende selectie zal een aantal bijkomende gemeenten dezelfde moge-

Bourgeois

lijkheid bieden voor de periode 2006-2009. Bij de behandeling van de volgende reeks aanvragen die voor 1 oktober 2005 kunnen worden ingezonden, zal in principe dezelfde werkwijze worden gehanteerd voor de beoordeling en de selectie, en ook voor de communicatie daarover. Vanzelfsprekend zal er over worden gewaakt dat de gemeentebesturen op gepaste wijze op de hoogte worden gebracht van de genomen beslissingen.

Ofschoon ik erg graag zou hebben dat de dertien andere gemeenten uit de pilootfase een dossier zouden indienen dat voor subsidiëring in aanmerking komt, kan ik niet garanderen dat er subsidies worden toegekend. Dit parlement heeft immers zeer terecht in het decreet de nadruk gelegd op het element kwaliteit. Bij de beoordeling van de voorgelegde dossiers moeten met andere woorden ook kwaliteitsvereisten in rekening worden gebracht. Geen enkele gemeente kan dus a priori aanspraak maken op subsidiëring, los van de kwaliteitsbeoordeling van nog voor te leggen dossiers.

Het decreet dat dit jaar in werking is getreden, voorziet in zijn bepalingen al in een zekere modulering naargelang de grootte van de verschillende gemeenten. Zo moeten gemeenten om in aanmerking te komen voor het afsluiten van een convenant, over een ambtenaar voor Ontwikkelingssamenwerking beschikken. Het moet gaan om een minstens halftijdse opdracht in gemeenten met meer dan 10.000 inwoners. Een opdracht aan 25 percent volstaat in gemeenten met minder dan 10.000 inwoners.

In het uitvoeringsbesluit werden ook verschillende forfaitaire enveloppen opgenomen voor de ondersteuning van de personeelskosten, naargelang het gaat om gemeentelijke personeelsleden die aan 25 percent, aan 50 percent of voltijds worden ingeschakeld in het gemeentelijke beleid voor Ontwikkelingssamenwerking. De decreetgever heeft echter ook bepaald dat elke gemeente drie jaar na de sluiting van het convenant over een voltijdse ambtenaar voor Ontwikkelingssamenwerking moet beschikken, ongeacht het aantal inwoners van de gemeente. Aan deze decretale bepaling kan ik me als lid van de uitvoerende macht niet onttrekken.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de minister, ik stel me vragen bij de selectie. Werden de 17

gemeenten geselecteerd op basis van kwalitatieve criteria of aan de hand van de budgettaire beperkingen? Ik vermoed het laatste, want we zullen de limiet wellicht bereiken. Of voldeden de 17 aan de vormelijke en inhoudelijke vereisten en moesten de 13 andere sowieso worden herbekeken? Het kan ook dat er maar één of twee gemeenten niet voldoen aan de criteria, maar dat de rest minder sterk naar voren trad dan de andere 17.

Een aantal kleinere gemeenten is vragende partij om samen een convenant af te sluiten. Ik denk aan buurgemeenten die al samenwerken in de vorm van intercommunales of in een politiezone. Wellicht zijn er kleine gemeenten die graag samen een stedenband zouden opbouwen met één of meerdere gemeenten in het Zuiden, maar dat op hun eentje niet zien zitten. Hebt u al over deze mogelijkheid nagedacht?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw Poleyn, als alle gemeenten hadden voldaan aan de criteria, dan was dezelfde pot verdeeld over meer gemeenten en zou het subsidiebedrag per gemeente kleiner zijn geweest. De gemeenten werden aanvaard of afgewezen op grond van het al dan niet beantwoorden aan de criteria.

Uw suggestie is op het eerste gezicht wel zinvol. Het komt echter het parlement toe na te gaan of er enige bijsturing nodig is. Ik heb erop gewezen dat ook kleinere gemeenten na drie jaar een voltijdse ambtenaar moeten hebben. Dat kan vrij zwaar worden. Ik kan me niet onttrekken aan de decretale bepaling. Misschien is een intergemeentelijke samenwerking tussen een aantal kleinere gemeenten zinvol. Op die manier zouden ze de kosten kunnen delen en toch zinvolle projecten kunnen doorvoeren. Ik kan daarover geen beslissing nemen. Misschien moet het parlement eens nadenken over een aantal suggesties.

Mevrouw Sabine Poleyn: Misschien moeten we dat doen naar aanleiding van een evaluatie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 18.09 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

